

Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Marcos

Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

¹ Huā'mā' huan xatzey tachihuīn a'ntū māsuyucan ixpālacata Jesucristo a'ntī ixcaman Dios.

² Kalhatin profeta tzo'knulh a'nchī Dios huanilh ixO'kxa'. Chuntza' hualh: Cakaxpa'tti.

Quit na'icmaca'n quilacscujni' milacapūn a'ntī napū'lani'yāni' hui'x para nacāxtlahualī mīntej.

³ Lā' nā huan profeta Isaías tzo'knulh chuntza': A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan catīhuā a'ntī palha' chihuīna'n lā' nahuan: “Cacāxtlahua'tit huan tej como mimā' huan Māpa'ksīni'. Camālakstu'nctit huan tej”.

Chuntza' tzo'knulh Isaías.

⁴ Huā' tamā'na tlōkentaxtūca a'xni'ca' Juan a'ntī ixmā'kpaxīni'n ixtasu'yu nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. Lā' ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani huan tachi'xcuui't:

—Calīlakaputzatit ixpālacata mintalacē'i'ca'n lā' cacā'a'kxtekui'lī'tit para nacātamāspūnūni'yāni'. Lā' ca'a'kpaxtit.

⁵ Lā' huan tachi'xcuui't xalanī'n chuxalhā nac estado de Judea lā' xalanī'n nac huan cā'lacchicni' Jerusalén, ixlīhuākca'n tamilh takaxmata a'ntū hualh Juan. Lā' a'xni'ca' takalhtasu'yuni'lh Dios

ixtalaclē'i'ca'n, Juan cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.

6 Lā' Juan ī'lhakā'nī't lu'xu' a'ntū ixlīcāxtlahuacanī't ixchi'xit camello lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuanī't. Lā' ixua' hui'qui'lī't lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n. 7 Lā' ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani tachi'xcuhuī't:

—A'calīstān namin ā'kalhatin a'ntī ā'līhua'ca' tasqui'nī que quit. Quit tūla icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'ntī naxcuta ixuarachi lihua'ca' tasqui'nī que quit. 8 Quit iccālīmā'kpaxīni'ta'ni' xcān pero xla' nacāmacamini'yāni' Espíritu Santo.

Jesús a'kpaxli

Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22

9 Lā' huan tamā'na chi'chini' Jesús taxtulh huan nac xcānsipej Nazaret de estado de Galilea lā' lakmilh Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā'. Lā' Juan mā'kpaxīlh Jesús nac pūxka Jordán. 10 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de nac xcān, chu līmaktin laktzī'lh a'nchī talaquī'lh huan a'kapūn lā' mincha' huan Espíritu Santo lā' ixtasu'yu hua'chi tantzasnān a'xni'ca' ixuyjmā'chi. Lā' chilh na ixa'kxāk Jesús. 11 Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:

—Hui'x qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'yāni'. Hui'x lej quimaxquī'ya' tapāxuhuān —hualh.

Satanás lej ixputza a'nchī Jesús tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios

Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13

12 Lā' chu tuncan huan Espíritu Santo macā'lh Jesús nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't. 13 Lā' ixuī' a'ntza' nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't tu'pu'xam chi'chini'. Lā' a'ntza' huan ko'ti'ti' a'ntī huanican Satanás, xla'

ixputza a'nchī Jesús tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' nā a'ntza' ixa'nān animal a'ntū ixtahua'nān. Lā' ixángeles Dios ixtamaktaka'lha.

*Jesús tzuculh a'cta'sana'n nac estado de Galilea
Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15*

¹⁴ Lā' a'xni'ca' ixchī'canī't Juan, Jesús a'lh nac Galilea lā' ixlī'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'lh. ¹⁵ Lā' ixuan:

—Chilhtza' huan chī'chini' a'ntū lhcāni'canī't lā' tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nalaktzī'nān que stu'ncua' Dios māpa'ksīni'n. Calīlakaputzatit ixpālacata huan mintalaclē'i'ca'n a'ntū tlahuanī'ta'ntit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' cakahlaka'ī'tit huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnīni'nī't.

*Jesús cāhuanilh kalhatā'ti' squī'tī'ni'nī'n
cata'o'kska'lhīh
Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11*

¹⁶ Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan na ixquilhtūn xaka'tla' xcān a'ntū huanican Mar de Galilea, xla' cālaktzī'lh Simón lā' ixtā'tin Andrés. Ixtamojōmā'na ixpūxuākna'ca'n nac xcān como xlaca'n squī'tī'ni'nī'n ixtahuanī't. ¹⁷ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Caquilātā'a'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī nacālīmākalhlaka'ī'nī'yā'tit tachi'xcuui't ixtachi-huīn Dios.

¹⁸ Lā' chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā' tastālani'lh Jesús.

¹⁹ Lā' a'xni'ca' Jesús a'lh lacachuna'j, cālaktzī'lh Jacobo lā' Juan ixo'kxa'n Zebedeo. Xlaca'n ixtahui'lāna' nac barco lā' ixtalacachī'mā'na ixpūxuākna'ca'n. ²⁰ Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh lā' xlaca'n ta'a'kxtekyāhualh ixtātā'ca'n Zebedeo con

ixtaşācua'nī'n nac barco lā' ta'a'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Kalhatin chi'xcu' ixka'lhī tlajana'

Lc. 4.31-37

²¹ Lā' ta'a'lh huan nac cā'lacchicni' Capernaum. Lā' tuncan huan chi'chini' de pūjaxni', lā' Jesús tanūlh na ixlitokpānca'n israelitas lā' cāmāscatīlh huan tachi'xcuhuī't. ²² Lā' ixtalīlē'cnī a'nchī ixcāmāsu'ni'mā' porque ixcāmāsu'ni'mā' hua'chi kalhatin a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn lā' tū' hua'chi tamāsu'yu huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ²³ Lā' tuncan tanūlh huan nac litokpān kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī huan tlajana'. Lā' xla' ta'salh lā' hualh:

²⁴ —Jesús xala' nac Nazaret, ¿a'chī' quilālaktanū'j quina'n? ¿Chā ta'nī'ta' para naquilāmālakspūtūyāuj? Quit iclakapasāni'. Hui'x ixla' Dios lā' Santo hui'x.

²⁵ Lā' Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' huanilh:

—¡Caquilhca'csla! ¡Camakxtekti huā'mā' chi'xcu'!

²⁶ Lā' huan chi'xcu' xtacnānīlh lā' huan tlajana' palha' ta'salh lā' taxtuni'lh. ²⁷ Lā' ixlīhuākca'n lej talē'cnīlh lā' talākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū huā'mā' a'ntū quincāmāsu'ni'mā'ni' quina'n? Sāsti' huā'mā'. Huā'mā' chi'xcu' chi-huīna'n con līmāpa'ksīn. Hasta huan tlajana'nī'n ta'a'kahuāna'ni' a'xni'ca' xla' cāmāpa'ksī.

²⁸ Lā' tuncan a'kahualh chu xalhā nac estado de Galilea ixpālacata a'ntū tlhualh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro

Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39

29 Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de na ixlītōkpānca'n israelitas, tuncan a'lh lā' tanūlh na ixchicca'n Simón lā' Andrés. Lā' tatā'a'lh Jacobo lā' Juan. 30 Lā' ixpuhuiti' Simón ixchi'chīxni'mā' lā' ixmā'. Lā' tuncan māca'tzīnīca Jesús. 31 Lā' xla' a'lh lā' macachi'palh lā' mā'kaquī'lh lā' tuncan tapānūni'lh ixtachi'chīxni'. Lā' tuncan huan puscāt cāmāhuī'lh huan ā'makapitzīn.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n
Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41

32 Lā' kōtanūtza' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chī'chini', cālīmini'ca Jesús ixlīhuākca'n a'ntī ixta'ītza'ca'n lā' a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. 33 Lā' ixlīhuākca'n xalanī'n huan cā'lacchicni' tatakēstokli na ixtanquilhni' huan chic. 34 Lā' cāmātzeyīlh lhūhua' a'ntī ixta'ītza'ca'n de chuxatūyā tajatat ixtaka'lhī chā'tunu'. Lā' cāmāxtuni'lh lhūhua' tlajana'nī'n. Lā' tū' cāmāxtekli natachihuīna'n huan tlajana'nī'n como tū' ixlacasqui'n que xla'ca'n ixtahualh tichū xla'.

Jesús a'cta'sana'lh nac estado de Galilea
Lc. 4.42-44

35 Lā' ixlīlakalī lej tzi'sāt Jesús tāquī'lh lā' taxtulh lā' a'lh nac lakatin lugar a'nlhā tintī' ixa'nan. Lā' a'ntza' kalhtō'ka'lh. 36 Lā' Simón a'lh putza lā' ā'makapitzīn tatā'a'lh. 37 Lā' a'xni'ca' takaksli Jesús, tahuanihl:

—Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't lej taputzayāni'.

38 Lā' xla' cāhuanilh:

—Cāhui huan nac ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'ntūn tahuī'lāna' pajtzu lā' quit na'icmāsu'yu a'ntza' ixtachihuīn Dios. U'tza' iclīmini't.

39 Lā' chu xalhā nac estado de Galilea ixmāsu'yu na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' cāmāxtulh huan tlajana'nī'n.

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī ixmasni'mā' ixquinīt

Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16

40 Lakchā'lh Jesús kalhatin chi'xcu' a'ntī ixka'lhī ta'jatāt a'ntū māmasī quinquinītca'n lā' a'ntū huanican lepra. Xla' tatzokostani'lh Jesús lā' lej squi'ni'lh:

—Palh hui'x lacasqui'na', tzē naquimātzeyī'ya'.

41 Lā' Jesús lakalhu'malh lā' stu'ncli ixmacan lā' xa'malh lā' huanilh:

—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.

42 Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatāt huan ī'tza'ca' lā' tzeyalh. 43 Lā' a'xni'ca' Jesús macā'lh, stu'tu'lu' huanilh:

44 —Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tintī'. Xmān nalakpina' huan ixcuraca'n israelitas lā' namāsu'ni'ya' mimacni' para nalaktzī'n palh tzeyanī'ta'tza'. Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chuntza' hua'chi māpa'ksīni'lh Moisés para a'ntī ixtatzeyanī'ttza' de huanmā' ta'jatāt. Chuntza' nacālīmāca'tzīnī'ya' tachi'xcuhuī't que tzeyanī'ta'tza'.

45 Pero xla' tuncan taxtulh lā' tzuculh cāhuanitā'kchoko līlhūhua' lā' cāhuanilh a'ntū ixpātle'keni'nī't. Lā' chuntza' Jesús tūlatza' ixtanū huan nac cā'lacchicni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't, como tū' ixlacasqui'n que lej ixtatakēstokli. Lā' chuntza' xmān tachokolh na ixquihltūn cā'lacchicni'. Lā' tachi'xcuhuī't xalanī'n lakachu ixtalaka'n.

2

Jesús mātzeyīlh kalhatin a'ntī lhtuculu' ixuanī't
Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26

¹ Lā' ixlīlātma'j Jesús taspi'tli lā' tanūpā huan nac Capernaum. Lā' tachi'xcuhuī't takaxmatli que ixuī' nac chic. ² Lā' tuncan līlhūhua' talak-takēstokli hasta tū'tza' ixtatanūkō' ixchakān huan chic. Lā' nā tatzumalh huan tanquilhni'. Lā' ixcāmāsu'ni' ixtachihuīn Dios. ³ Lā' talakmilh ā'makapitzīn lā' na ixlac'hpu'nanca'n kalhatā'ti' chi'xcuhuīn ixtapūlīmimā'na laklaj. Lā' huan nac laklaj ixmā' kalhatin ī'tza'ca' a'ntī lhtuculu' ixuanī't. ⁴ Lā' como tūlah talakchā'lh Jesús ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuhuī't a'nlhā ixtzuma huan chic, tapūtō'ca'lh huan escalera lā' ta'a'kstīlhuakli huan chic ixlakstu'nc Jesús.

Lā' a'xni'ca' xa'nca tamālaquī'lh, tamāyujūlh huan ī'tza'ca' con ixlaklaj. ⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchī ixtakalhlaka'ī' ixlīmāpa'ksīn, xla' huanilh huan ī'tza'ca':

—Quincaman, icmāspūtūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk mintalac'lē'i'.

⁶ Lā' ixtakaxmatui'lāna' ā'makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' tapuhualh ixa'cstuca'n: ⁷ “¿A'chī' chihuīna'n chuntza' huā'mā' chi'xcu'? Xla' tā'talacastucmā' Dios a'nchī chihuīna'lh. Nīn tintī' tzē naquincāmāspūtūnu'ni'yāni' quintalac'lē'i'ca'n, xmān Dios”.

⁸ Lā' tuncan Jesús ixa'cstu ca'tzīlh a'nchī xlaca'n ixtapuhuamā'na lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n? ⁹ Icuanihtza' huan ī'tza'ca': “Icmāspūtūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk mintalac'lē'i'”,

pero tuntū' tasu'yu a'yuj māspūtūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh: “Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'”, chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'. ¹⁰ Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tzē na'iccāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcu'huīt.

Lā' tuncan Jesús huanilh huan lhtuculu' chi'xcu':

¹¹—Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na minchic.

¹² Lā' tuncan tā'kaqui'lh na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' lā' sacli ī'xti'cat lā' taxtulh. Lā' ū'tza' talīlē'cnīlh ixlīhuākca'n lā' tamācā'tanīlh Dios lā' tahualh:

—Tū' maktin laktzī'nī'ta'uj a'ntū laktzī'uj chuhua'j.

Jesús huanilh Leví que na'o'kska'lhī

Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32

¹³ Tuncan Jesús a'mpā na ixquilhtūn huan mar. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcu'huīt talaka'lh. Lā' ixcāmāsu'ni'. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús ixa'mā', tētaxtulh a'nlhā ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' laktzī'lh Leví ixo'kxa' Alfeo. Lā' Jesús huanilh:

—Caqui'o'kska'lhī.

Lā' xla' tāyalh lā' stālani'lh.

¹⁵ Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' na ixchic Leví. Lā' tachā'lh lhūhua' mātā'jīni'nī'n impuestos lā' ā'makapitzīn a'ntī ixcālakmaka'ncan. Lā' xlaca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n como lhūhua' ixtastālani'.

¹⁶ Lā' a'xni'ca' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu' talaktzī'lh que ixcātā'huā'yan

mātā'jīni'nī'n lā' ā'makapitzīn a'ntī ixcālakmaka'ncan, tahuanihl ī'sca'txtunu'nī'n Jesús:

—¿A'chī' cātā'huā'yan Jesús mātā'jīni'nī'n lā' a'ntīn tū' tzeyā chī'xcuhuī'n?

¹⁷ Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, cāhuanilh:

—Huan a'ntīn tū' ta'ītza'ca'n, xluca'n tū' tamaclacasqui'n huan doctor. Xmān huan a'ntīn ta'ītza'ca'n tamaclacasqui'n. Quit tū' icmilh iccāputza a'ntīn tapuhuan que xluca'n xalacuan. Icmilh iccāputza xluca'n a'ntīn taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'xni'ca' līhui'līcan tū' nahuā'yancan

Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39

¹⁸ Lā' ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā' huan fariseosnu' a'katunu' ixtalīhui'lī tū' natahuā'yan. Lā' makapitzīn chī'xcuhuīn talakmilh Jesús lā' tahuanihl:

—I'sca'txtunu'nī'n Juan lā' nā ī'sca'txtunu'nī'n huan fariseosnu' a'katunu' talīhui'lī tū' natahuā'yan. Lā' misca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' pō'ktu tahuā'yan?

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Xluca'n a'ntī cākantāyacanī't a'nlhā tapūchahuamā'ca, ¿chā natalīhui'lī tū' natahua' līhua't? Līhuan cātā'lahuī'cus huan squi'nīni', natahuā'yan ixamigos. ²⁰ Pero namin lakatin chī'chini' a'xni'ca' nalē'ncan huan squi'nīni'. Lā' a'xni'ca' namin huanmā' chī'chini', tū' catitahuā'yalh ixamigos porque natalakaputza.

Lā' Jesús cāhuanipā:

21 —Huā'mā' a'ntū quit icmāsu'yu, ū'tza' xasāsti'. Lā' palh catīhuā natlōkentaxtū lā' nā tlōkentaxtūcu'tun ixtalanānca'n mixū'yāpāpnaca'n, xla' nala hua'chi kalhatin a'ntī nachu'cu xasāsti' lu'xu' para nalīactza'pa' huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu' natatimī lā' nāstanca xamasni' lā' lhān taxtī'tli más ka'tla' nala. ²² Lā' huan xāxcān uva a'ntū tūna'j xcu'tan, nīn tintī' catimōjōlh nac xakōlūhua' ixko'xka' borrego. Palh chuntza' ixtlahuaca, ixpankli huan ko'xka' a'xni'ca' naxcu'tan huan xāxcān uva. Namōjōcan nac xasāsti' ko'xka'. Lā' a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza' tū' pāxcat catīlah huan ko'xka' lā' tū' catitaxtuni'lh huan xāxcān uva —hualh Jesús.

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ta'ī'lh trigo huan sca'txtunu'nī'n

Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5

²³ Lā' lakatin chi'chini' a'ntū pūjaxcan, Jesús ixcātā'tlā'huantēlha ī'sca'txtunu'nī'n nac lakatin cā'tacuxtu. Lā' xlaca'n tatzuculh ta'ī' macsti'na'j huan trigo. ²⁴ Lā' tuncan tahuanih Jesús huan fariseosnu':

—Cala'ktzi'. Miscā'txtunu'nī'n tascujmā'na lā' chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Chuntza' tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Moisés —tahuanih.

²⁵ Lā' Jesús cākalhtīh:

—¿Chā tū' lakapūtlekenī'ta'ntit a'ntūn tlhualh David maktin huā? Xla' lā' a'ntī ixtatā'a'n ix-tatzi'nca lā' cāspu'tni'lh līhua't. ²⁶ Lā' David tanūlh na ixchic Dios. Lā' Abiatar xapuxcu' sacerdote ixuanī't. Lā' David hua'lh huan pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't Dios. Lā' tū' līmakuan ixua'lh

huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna' taka'lhī talacasqui' para natahua'. Lā' nā David cāmaxquī'lh huan chi'xcuui'n a'ntī ixta'o'kska'lhī.

²⁷ Nā Jesús cāhuanilh:

—Dios tlhualh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan por ixpālacataca'n tachi'xcuui't lā' tū' tlhualh tachi'xcuui't para chi'chini' a'ntū pūjaxcan. ²⁸ Lā' chuntza' quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' nā tzē na'icmāpa'ksī a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

3

Kalhatin chi'xcu' ixmacascōhuanī't
Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11

¹ Lā' Jesús tanūpā na ixlītōkpānca'n israelitas. Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't. ² Lā' huan tachi'xcuui't ixtamaktaka'lh mā'na Jesús a ver palh ixmātzeyīni'lh huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan como ixtalē'ksa'nīni'ncu'tun. ³ Lā' Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī ixmacascōhuanī't:

—Cata't lā' catāya' na quilaclhpu'nanca'n.

⁴ Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuui't:

—¿Tuchū más minī'ni' tlhauacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? ¿Chā na'ictlahua a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey? ¿Chā limakuan na'icmāpūtaxtū huan chi'xcu' o na'icmaknī?

Pero xlaca'n ca'cs ixtahui'lāna'. ⁵ Lā' Jesús cālaktzī'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtalītamacxti'li'nī't lā' ixa'kchā'yā. Lā' Jesús ixlīlakaputzayā como tū' ixtalakalhu'man huan ī'tza'ca' lā' huanilh huan chi'xcu':

—Castu'ncti mimacan.

Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixmacan, tzeytza' ixuanī't.
 6 Lā' tuncan huan fariseosnu' tataxtulh lā' tatā'lacchihuīna'lh ixchi'xcuui'n Herodes a'nchī natalīmaknī Jesús.

Jesús māsu'yulh na ixquilhtūn lago

7 Pero Jesús a'lh na ixquilhtūn huan lago lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatā'a'lh. Lā' lhūhua' tachi'xcuui't xalanī'n nac estado de Galilea tastālani'lh Jesús. Lā' a'xni'ca' takaxmatli huāk a'ntū tlahualh Jesús, talakmilh nā xluca'n xalanī'n nac estado de Judea. 8 Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' xalanī'n nac Idumea talakmilh Jesús. Lā' xluca'n xalanī'n tintacut nac pūxka Jordán lā' xalanī'n pajtzu huan cā'lacchicni' Tiro lā' Sidón nā talakmilh. Lhūhuā' tachi'xcuui't talakmilh Jesús a'xni'ca' takaxmatli a'ntūn tlahualh. 9 Lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n que cāxni'j cahui'līlh lakatīn barco a'nlhā natojō lā' chuntza' huan lhūhua' tachi'xcuui't tūlah catitapī'ta'lh. 10 Lej lhūhua' ixcāmātzeyīnī't lā' huāk a'ntī ixta'ī'tza'ca'n ixtalaktapajtzū lā' ixtalāpī'ta'mā'na para nataxa'ma Jesús. 11 Lā' a'xni'ca' xluca'n a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana' talaktzī'lh Jesús, xluca'n tatatzokostani'lh lā' palha' tahualh:

—Hui'x ixO'kxa' Dios.

12 Pero xla' lej cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh que tū' ixtahualh tichū xla'.

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16

13 Lā' Jesús a'lh nac o'kspū'n lā' cāta'sani'lh a'ntī cālacasqui'lh lā' talakmilh xla'. 14 Lā' cālacsacli kalhacāujtu' a'ntī natatā'latā'kchoko lā' nacāmaca'n natamāsu'yu ixtachihuīn Dios.

15 Lā' nā xlaca'n cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn para natamātzeyī chuxatūyā ta'jatāt lā' natamāxtu huan tlajana'. 16 Huan tamā'na kalhacāujtu': Simón a'ntī hui'līni'ca ixtacuīni' Pedro, 17 lā' nā Jacobo lā' Juan ixtā'tin a'ntī ixo'kxa'n Zebedeo ixtahuanī't lā' xlaca'n cāhui'līni'ca ixtacuīni' Boanerges a'ntū huanicu'tun hua'chi jilini'. 18 Lā' nā Andrés lā' Felipe lā' Bartolomé lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Tadeo lā' Simón. Huā'mā' Simón ixtapa'ksī con huan partido cananistasna'. 19 Lā' Judas Iscariote, xla' a'ntī ā'calīstān macamāstā'lh Jesús.

Ixtahuan que Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'
Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10

Jesús a'lh na ixchic. 20 Lā' tatakēstokpā lej lhūhua' tachi'xcuui't hasta tūla ixtahuā'yan Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n. 21 Lā' a'xni'ca' ixtalakapasnī'n taca'tzīlh huā'mā', xlaca'n talakmilh para nat-achi'pa como ixtahuan que xla' hua'chilh chuyani' līlah.

22 Lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley a'ntī ixtam-inī'ta'ncha' de nac Jerusalén ixtahuan:

—Huan ko'ti'ti', Beelzebú, a'ntī xapuxcu' huan tlajana'nī'n, xla' tanūni'nī't huan Jesús lā' por ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti' tzē cāmāxtu huan tlajana'nī'n.

23 Lā' Jesús cāta'sani'lh lā' cāhuanilh huan a'ntū lītalacastuca:

—¿Chichū nalīmāxtucan Satanás palh māni' ū'tza' tanūma'? 24 Lā' palh huan pūchihuīna'nī'n natat-apitzi lā' natalātucsa, tū' catitatāyani'lh. 25 Lā' palh lakatin familia natatapitzi lā' natalātucsa, tū' cati-tatāyani'lh. 26 Lā' palh Satanás natā'kaquī' contra

māni' xla', chuntza' tapitzi lā' tūlah catitāyani'lh; ka'lhī nasputa.

27 'Nīn tintī' tūlah catitanūlh para naka'lhāna'n na ixchic kalhatin a'ntī lej tli'hui'qui palh tū' pū'la nachī'can huan ixtēcu' chīc. A'xni'ca' chī'hui'līcanī'ttza', a'xni'ca' tzētza' namakka'lhancan.

28 'Lā' stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': Tzē nacāmāspūtūnu'ni'can ixlīhuāk ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahuhan.

29 Pero catīhuā a'ntī nahuan que tū' tzey a'ntūn tlahua huan Espiritu Santo, xla' tūla catimāspūtūnu'ni'ca. Xla' naka'lhī ixtalaclē'i' para pō'ktu.

30 Jesús hualh huā'mā' como ixtahuan: “Xla' ka'lhī huan tlajana”.

Ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús

Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21

31 Lā' a'calīstān tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús. Tatāyalh kēpūn lā' māta'satīnīni'nca xla'. 32 Lā' tachi'xcuhuī't ixtalītaxti'li'nī't lā' tahuhanilh:

—Mīntzī't lā' mīntā'timīn tayāna' kēpūn lā' tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.

33 Lā' xla' cākalhtīlh:

—¿Chā ca'tzīyā'tit tichū iccālaktzī'n hua'chilh quintzī't lā' quintā'timīn?

34 Lā' ixcālaktzī'nkō' ixlīhuākca'n a'ntī ixtahuī'lāna' lā' ixtalītaxti'li'nī't lā' cāhuanilh:

—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn. 35 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī natatlahua a'ntū lacasqui'n Dios, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn.

4

A'nchī litalacastuca huan cha'nāna'
Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8

¹ Lā' tuncan Jesús tzucupā māsuyu na ixquilhtūn huan mar. Lā' talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ū'tza' litojōlh nac lakatin barco. Lā' tahui'lalh huan nac barco a'ntū ixuī' na ixkalhni' xcān. Lā' ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't tatachokolh na ixquilhtūn huan xcān. ² Lā' lhūhua' catūhuā ixcālīmāscatī huan a'ntū litalacastuca. Lā' a'xni'ca' ixcāmāscatīmā', cāhuanilh:

³ —Cakaxpa'ttit. Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh para nacha'n huan ixti'ni'. ⁴ Lā' a'xni'ca' ī'xua'ya'maka'mā' huan ti'ni', makapitzīn tayujli nac tej. Lā' tamilh huan spūnnu' lā' tasacua'lh. ⁵ Lā' ā'makapitzīn tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhā tū' pūlh mā'n huan ti'ya't. Lā' palaj pu'nli huā'mā' ti'ni' como tū' pūlh mā'n huan ti'ya't. ⁶ Lā' a'xni'ca' chichini'lh, scōhualh xachi'tin como tūlalh tā'cnūlh ixtankāxē'k lā' tīlh. ⁷ Lā' ā'makapitzīn ti'ni' huampala tayujli nac cā'lhtucū'nnu' lā' huan lhtucu'n tastacli lā' tamā'ktzī'lh lā' nīn tuntū' tō'ca'lh. ⁸ Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey huan ti'ya't lā' pu'nli lā' stacli lā' lana'lh. Lā' makapitzīn ti'ni' tamāstā'lh pu'xamacāuj lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh cien.

⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh kaxpa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.

Ixpālacata a'nchī Jesús māsuyulh a'ntū litalacastuca
Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10

¹⁰ Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan lhūhua' tachi'xcuhuī't, xmān tatachokolh Jesús lā' huan kalhacāujtu' lā' ā'makapitzīn huampala. Lā' huan

kalhacāujtu' takalhasqui'nīlh ixpālacata huan a'ntū litalacastuca. ¹¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Dios cāmāscatīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios. A'makapitzīn iccālīchihuīna'n xmān a'nchī litalacastuca. ¹² Lā' chuntza' natalaktzī'n pero tū' natamāchekxī a'ntū huanicu'tun a'ntūn talaktzī'n. Lā' nā natakaxmata pero tū' catitamāchekxīlh a'ntūn takaxmata. Lā' chuntza' tū' catitaxtāpalīlh huan ixtapāstacna'ca'n lā' tū' caticāmāspūtūnu'ni'ca ixtalaclē'i'ca'n.

Jesús māstu'ncli a'ntū ixuanicu'tun huan a'ntū litalacastuca

Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15

¹³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh tū' māchekxī'yā'tit huā'mā' a'ntū litalacastuca, tū' caticāmāchekxī'tit ixlīhuāk ā'makapitzīn. ¹⁴ Huan cha'nāna' cha'nli ixtachihuīn Dios. ¹⁵ Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tej, ū'tza' hua'chi tachi'xcuhuī't a'ntīn takaxmatli lā' palaj milh huan ko'ti'ti' lā' cāmāpātza'nkānīlh a'ntū ixtasca'tnī't.

¹⁶ 'Lā' nā chuntza' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'chihuixni', ū'tza' hua'chi a'ntīn takaxmata ixtachihuīn Dios lā' lej talakatī. ¹⁷ Pero hua'chi huan ti'ni' a'ntūn tū' ixka'lhī pūlh mā'n ixtankaxē'kca'n, tū' tāyani'lh, nā xlaca'n tū' makān tatāyani'. Tū' xa'nca tamāchekxī huan tachihuīn, lā' a'xni'ca' tapātī catūhuā o a'xni'ca' cāmacaputzacan por ixpālacata a'ntūn takalhlaka'ī'lh, tū'tza' talakatī lā' tamakxtekcū'tun.

¹⁸ 'Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'lhtucū'n, ū'tza' hua'chi xlaca'n a'ntīn takaxmata huan tachihuīn lā' tamāchekxī. ¹⁹ Pero lej tapāstaca a'nchī

natalītlaja ixlīhua'tca'n lā' a'nchī lacricosnu' natalīla. Lā' nā lej talacasqui'n lhūhua' catūhuā. Ixlīhuāk huā'mā' cāmāmakchuyī lā' tū' cāmāxteka natapāstaca a'ntūn takaxmatli. Tū'tza' tatasu'yu palh takalhlaka'ī. Lā' chuntza' huan tamā'na hua'chi huan lhtucū'n a'ntūn tamā'ktzī'lh huan ti'ni'.

²⁰ 'Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tzey ti'ya't, ū'tza' hua'chi xlacā'n a'ntūn takaxmata huan tachihuīn lā' tamāchekxī lā' xa'nca tatasu'yu palh takalhlaka'ī. Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū natalīmāpāxuhuī Dios lā' makapitzīn lej taca'tzī tamāpāxuhuī hua'chi huan ti'ni' a'ntū mās'tā'lh cien ixtō'ca't.

A'nchī lītalacastuca huan pūmaksko

Lc. 8.16-18

²¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nīn tintī' līmin huan pūmaksko lā' natampīmānū huan chā'xta o na ixtampīn tama'. Hui'līcan nac lakatin mesa o nac lakatin cajón. ²² Huāk a'ntūn tatzē'knī't chuhua'j, huāk namālacsu'yukō'can. Lā' a'ntū lakatzē'kcus, ū'tza' naca'tzīkō'can. ²³ Palh kaxpa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.

²⁴ Lā' chuntza' cāhuanilh Jesús:

—Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit. Palh nalīhui'lī'yā'tit nasca'tā'tit, Dios nacāmaktāyayāni' lā' ā'chulā' nasca'tā'tit. ²⁵ Huan a'ntī cuenta tlahua ixtachihuīn Dios, más namāchekxī. Lā' huan a'ntūn tū' cuenta tlahua, napātza'nkākō' a'ntū kaxmatnī't.

A'nchī lītalacastuca huan ti'ni' lā' a'nchī līstaca

²⁶ Lā' Jesús hualh:

—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' nacha'n ti'ni' nac ti'ya't. ²⁷ Xla' nalhtata de tzi'sa lā' natā'kaquī' cā'tzi'sāt. Lā' huan ti'ni' napu'n lā' nastaca lā' xla' tū' ca'tzī chī līpu'nli lā' chī listaci. ²⁸ Huan ti'ya't ixa'cstu māpu'nū; pū'la tasu'yu huan xachi'tin lā' tuncan xaxihuī't lā' ā'calīstān huan tza'ktza'. ²⁹ A'xni'ca' scōhualhtza' lā' cuxi'tza' lanī't, tuncan ī'can como chilhtza' huan chi'chini' a'ntū napū'ī'can.

A'nchī lītalacastuca xati'ni' mostaza

Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19

³⁰ Lā' Jesús hualh:

—¿Tuchū nahuanāuj para namāsu'yuyāuj a'nchī natalīlhūhua'n a'ntū natakahlaka'ī' Dios? ¿Chichū nacālīmālacastucāuj a'nchī natalhūhua'n? ³¹ Natalhūhua'n hua'chi lakatin ti'ni' a'ntū huanican mostaza. Huā'mā' ti'ni' līhua'ca' xamactzina'j que ixlīhuākca'n ā'makapitzīn ti'ni' a'ntū cha'ncan. ³² Lā' a'xni'ca' cha'ncanī'ttza', lā' nastaca, lej ka'tla' nala lā' lhūhua' ixpekenī'n naka'lhī. Lā' chuntza' huan spūnnu' tzē natatlahua ixmāsekca'n a'nlhā skē'knin.

Jesús līmāsu'yulh con a'ntū lītalacastuca

Mt. 13.34-35

³³ Lā' chuntza' ixcālīmāsu'ni' lhūhua' a'ntū lītalacastuca lā' lacatzucu cāmāsu'ni'lh chu a'nchī tzē ixtasca'ta. ³⁴ Lā' xmān a'ntū lītalacastuca ixcālītā'chihuīna'n huan tachi'xcuhuī't. Pero a'xni'ca' ixa'cstuca'n xla' lā' ī'sca'txtunu'nī'n, xa'nca ixcāmāstū'ncni' ixlīhuāk.

Jesús cāmāca'cslīlh huan ū'ni' lā' xasipej xcān

Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25

35 Lā' kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chi'chini' lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cāhuitit tintacut.

36 Lā' como Jesús ixuī'cus nac barco, lā' chuntza' talilē'lh nac barco lā' cāmakxtekli huan lhūhua' tachi'xcuhuī't. Lā' ā'makapitzīn barco nā tatā'a'lh tintacut. 37 Lā' līhuan ixtatacutmā'na lej palha' tzu-culh ū'nun. Lā' huan xasipej xcān tasno'kli huan barco lā' ixlītatzumamā' de xcān. 38 Lā' Jesús xtunc ixmā' nac barco lā' ī'lhtatamā' lā' ixa'ktzi'mā' nac lakatin ixa'ktzi'. Lā' tamālahuanīlh lā' tahuanih:

—Mākalhtō'kē'ni', tā'cnūmā'nauj lā' hui'x tū' cuenta tlahua'ya'.

39 Lā' Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huanilh huan mar:

—Caca'csla' lā' tzē'k cala't.

Lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' tzē'k tamā'lh huan mar. 40 Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chī' jicua'nā'tit? Tū' lej quilālīpāhuanāuj.

41 Lā' lej talē'cnīlh lā' talāhuanilh chā'tunu' de xlaca'n:

—¿Tichūyā chi'xcu' huā'mā'? Hasta cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' ta'a'kahuāna'ni'.

5

Huan chi'xcu' xala' nac Gadara a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39

1 Lā' tachā'lh xlaca'n tintacut huan mar nac lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. 2 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de huan barco, tuncan pāxtokli kalhatin chi'xcu' a'ntī taxtulh na ixpu'nan de huan taponkni'. Ixka'lhī huan tlajana'. 3 Lā' xla' ixlahuī' nac lhu'cu' a'nlhā ixcāmā'cnūcanī't

huan nīnī'n. Nīn tintī' tzē ixchī' lā' a'yuj ixlīchī' can cadenas. ⁴ Maklhūhua' ixtūpīxchī' canī't lā' ixmacatūpīxchī' canī't con līcā'n lā' cadenas pero xla' lactu'cxli huan cadenas lā' lactzina'j tlhualh huan līcā'n lā' nīn tintī' tzē ixtlaja. ⁵ Lā' tzī'sa lā' tuncuj a'nlhā tayāna' lhu'cu' lā' cā'o'kspū'yān pō'ktu ixa'cta'satā'kchoko lā' ixlīmātakāhuī' can chí-huix. ⁶ Makatcus ixmimā'cha' Jesús a'xni'ca' huan chí'xcu' laktzī'lh lā' laktu'jnulh lā' a'cnīni'ni'lh. ⁷ Lā' tā'chihuīna'lh palha' lā' hualh:

—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icuī', Jesús? Hui'x ixO'kxa' Dios xala' tálhmā'n. ¿Chu quit mimaca'tzi? Lej icsqui'ni'yāni' que tū' naquimāpātīnī'ya'.

⁸ Chuntza' ī'squi'ni'mā'ca Jesús como xla' ixuaninī't huan tlajana':

—Cataxtu de huā' chí'xcu'.

⁹ Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Chī mintacuīni'?

Lā' xla' kalhtīlh:

—Quihuanican Legión como quina'n lhūhua' tlajana'nī'n.

¹⁰ Lā' lej ixtasqui'ni'mā'na Jesús que tū' cacāmacā'lh makat. ¹¹ Lā' lhūhua' pa'xni'n ixtahuā'yamā'na pajtzu a'ntza' na ixlacapān kēstīn.

¹² Lā' huan tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús:

—Caquilāmacamini'uj huan lhūhua' pa'xni' para que tzē na'ictanūpalayāuj na ixchakānca'n huan tamā'na pa'xni'.

¹³ Lā' tuncan cāmakxtekli natatanū. Lā' huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan chí'xcu' lā' tatanūlh ixchakānca'n huan pa'xni'. Lā' xlaca'n tatu'jnulh

nac cā'pūtatonkopūn lā' tatojōcha' nac xcān lā' tajic-sua'kō'lh. Lā' hua'chi lakatu' mil pa'xnī'n ix-tahuanī't.

¹⁴ Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamak-taka'lh mā'na huan pa'xnī'n lā' tatzā'lal hā' tamāca'tzīnīni'lh nac cā'lacchicni' lā' pajtzu huan mā' cā'lacchicni'. ¹⁵ Lā' a'xni'ca' ā'makapitzīn tachā'lh a'nlhā ixuī' Jesús, xlaca'n talaktzī'lh huan chi'xcu' a'ntīn tū'tza' ixka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā' xla' tzē'k ixuī' lā' ixlhakā'nani'ttza'. Lā' xlaca'n tajicua'lh. ¹⁶ Lā' huan a'ntī ixtalaktzī'nī't tahuanilh a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' nā a'ntū ixcāpātle'keni'nī't huan pa'xnī'n. ¹⁷ Lā' tuncan tatzūculh tasqui'ni' Jesús que nataxtu de a'ntza'.

¹⁸ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtojōmā' huan nac barco, milh huan chi'xcu' a'ntī ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' squi'ni'lh camakxtekli que natā'a'n.

¹⁹ Pero Jesús tū' makxtekli natā'a'n lā' huanilh:

—Cataspi'tti' na minchic lā' nacāhua'ni'kō'ya' mi-familia lā' mi'amigos huan mā' laka'tla'n catūhuā a'ntū huan Māpa'ksīni' tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī lakalhu'manī'ta'ni' hui'x.

²⁰ Huan chi'xcu' a'lh lā' lakachu nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Decápolis xla' tzūculh lichihuīna'n a'ntū Jesús tlahuani'lh. Lā' ixlihuākca'n huan tachi'xcuhuī't talē'cnīlh.

*Ixtzu'majāt Jairo lā' huan puscāt a'ntī xa'malh
ixlu'xu' Jesús*

Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56

²¹ Lā' a'xni'ca' Jesús pūtacutchokopā tintacut nac barco, talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuhuī't a'nlhā xla' ixuī' pajtzu nac mar. ²² Lā' milh kalhatin

xapuxcu' de ixlitokpānca'n israelitas lā' ixtacuīni' Jairo. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Jesús, tatzokostani'lh. ²³ Lā' lej squi'ni'lh lā' huanilh:

—Quintzu'ma'jāt nīmā'tza'. Cata't lā' namacaxa'ma'ya' para que natzeyan lā' nalatahui'lapala.

²⁴ Lā' Jesús tā'a'lh. Lā' ixtastālani' lhūhua' tachi'xcuui't lā' ixtalāpi'ta'tēlha. ²⁵ Lā' na ixlacłhni'ca'n ixuī' kalhatin puscāt a'ntī ixī'tza'can. Ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta tūla ixcāsni' ixka'łhni'.

²⁶ Lā' lhūhua' doctornu' ixtamāpātīnīnī't lā' ixmakasputkō'nī'ttza' ixtumīn lā' nīn tuntū' macuanī'lh pero ā'chulā' ixlamā'. ²⁷ Ixkaxmatnī't a'nchī ixtlahua Jesús lā' laktapajtzūlh na ixkēn na ixlacłhni'ca'n lhūhua' tachi'xcuui't lā' xa'malh ixlu'xu'. ²⁸ Chuntza' tlahualh como puhualh: “Xmān ca'icxa'malh ixlu'xu' lā' na'ictzeyan”. ²⁹ Lā' chuntza' chu tuncan tzeyalh. Lā' u'cxca'tzīlh na ixmacni' que ixtzeyanī'ttza' de ixta'jatāt. ³⁰ Lā' tuncan Jesús u'cxca'tzī'lh a'nchī ixlīmātzeyīni'nī't ixlīmāpa'ksīn. Cālaktalakspi'tli huan tachi'xcuui't lā' cāhuanilh:

—¿Tichū xa'malh quilu'xu'?

³¹ Lā' tahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Laktzī'na' a'nchī lhūhua' tachi'xcuui't tapi'ta'yāni'. Lā' ¿a'chī' hua'na'?: “¿Tichū quixa'malh?”

³² Lā' xla' lakachu ixlacaputza para nalaktzī'n a'ntī ī'xa'manī't. ³³ Lā' huan puscāt ixca'tzī a'ntū ixpātle'keni'nī't māni' ū'tza' lā' a'nchī ixtzeyanī'ttza' lā' xla' ixjicua'n. Lā' ixpipitēlha laka'lh lā' tatzokostani'lh Jesús lā' huanikō'lh. ³⁴ Lā' xla' huanilh:

—Quintzu'ma'jāt, tzeyanī'ta' como kalh-laka'i'nī'ta'. Capit lā' Dios calē'n. Tzeyanī'ta' de mintajatat.

³⁵ Ixchihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' tamilh makapitzīn de na ixchic Jairo. Lā' tahananilh Jairo:

—Mintzu'ma'jāt nīlhtza'. ¿A'chī' māmakchu'yī'ya'cus huan mākalhtō'kē'ni'?

³⁶ Pero Jesús tū' cuenta cātlahuani'lh a'ntū ix-tahuan. Lā' huanilh huan xapuxcu' de huan lītōkpān:

—Tū' caji'cua', xmān cakalhlaka'i'.

³⁷ Lā' Jesús tū' makxtekli nīn tintī' nastālani', xmān Pedro lā' Jacobo lā' Juan ixtā'tin Jacobo.

³⁸ Ta'a'lh na ixchic huan xapuxcu' ixlītōkpānca'n israelitas. Lā' a'xni'ca' tachā'lh, Jesús laktzī'lh lhūhua' tachi'xcu'huī't. Lā' ixtacalhuamā'na lā' ixtata'samā'na. ³⁹ Lā' Jesús a'xni'ca' tanūlh, cāhuanilh:

—¿A'chī' ta'sayā'tit lā' calhua'nā'tit? Huan tzu'ma'jāt tū' nīnī't, xmān lhtatamā'.

⁴⁰ Lā' xmān talīlītzī'nli. Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh ixlihuākca'n, cālē'lh ixtāta' huan tzu'ma'jāt lā' ixtzī't lā' a'ntī ixtatā'minī't. Lā' tatanūlh a'nlhā ixmā' huan tzu'ma'jāt. ⁴¹ Lā' macachi'palh huan tzu'ma'jāt lā' huanilh:

—Talita cumi —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: Tzu'ma'jāt, icuaniyāni' catā'kaqui'.

⁴² Lā' chu tuncan tā'kaquī'lh huan tzu'ma'jāt lā' xla' ixlatlā'huan como ixka'lhī lakacāujtu' cā'ta. Lā' huan tachi'xcu'huī't talē'cnīlh lā' lej tajicua'lh.

⁴³ Lā' Jesús lej stu'tu'lu' cāhuanilh que nīn tintī' ixtamāca'tzīnīlh lā' cāhuanilh:

—Camā'huī'tit huan tzu'ma'jāt.

6

*Jesús a'lh nac Nazaret**Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30*

¹ Lā' Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh na ixā'lacchicni' a'nlhā ī'stacnī't lā' tastālani'lh ī'sca'txtunu'nī'n. ² Lā' a'xni'ca' chilh huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, tanūlh na ixlitokpānca'n israelitas lā' tzuculh māsuyū. Lā' lhūhua' tachi'xcuui't a'ntīn takaxmatli lā' talē'cnīlh lā' tahualh:

—¿Lhachū sca'tli huā'mā' chi'xcu' huan tamā'na catūhuā? Lā' ¿tuchūyā tapāstacna' maxquī'canī't? Lā' ¿chichū tzē lītlahua huan tamā'na? ³ U'tza' huā'mā' huan sitni' lā' María ixtzī't. Lā' nā xla' ixpuxcu'ca'n Jacobo lā' José lā' Judas lā' Simón. Lā' tahui'lāna' huā'tzā' xanastancunu' puncan.

Lā' ta'a'kchā'lh por ixpālacata lā' talakmaka'lh Jesús. ⁴ Pero xla' cāhuanilh:

—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chuxalhā na'a'n. Xmān xalanī'n na ixā'lacchicni' lā' ixfamiliares tū' ta'a'cnīni'ni'cu'tun.

⁵ Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' Jesús tūlah tlahualh lē'cnīn. Xmān cāxa'malh makapitzīn ī'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh. ⁶ Lā' Jesús lej lē'cnīlh como tū' ixtakalhlaka'ī' ixlīmāpa'ksīn. Lā' ixmāsu'yutēlha nac lakatunu' lacti'na'j cā'lacchicni'.

Jesús cāmacā'lh ī'sca'txtunu'nī'n para nata'a'cta'sana'n

Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6

⁷ Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n lā' tzuculh cāmacā'n kalhatu'yūn lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para natamāxtu huan tlajana'nī'n. ⁸ Lā' cāhuanilh:

—Tū' tilī'pinā'tit nīn tuntū' huan nac tej, nīn morralh, nīn pāntzi, nīn tumīn na mimbolsaca'n. Xmān nalī'pinā'tit mimpāla'cca'n. ⁹ Lā' natatūnū'yā'tit mihuarachica'n pero tū' nalhakā'yā'tit kalhtu' milu'xu'ca'n.

¹⁰ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuxatūya chic a'nlhā nachipinā'tit, a'ntza' natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'. ¹¹ Lā' palh calhāhuā tū' cātamānūyāni' nac chakān chic lā' palh tū' cātakaxmatni'cu'tunāni' a'ntū hua'nā'tit, cataxtutit de huanmā' cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit mintojonca'n para que nayuja huan pokxni' na ixlakxtampūn mintojonca'n. Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n cuenta como tū' takaxmatcu'tulh. Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Lā' a'xni'ca' namin huan chi'chini' a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', xlaca'n lej natapātīni'n como tū' takaxmatcu'tulh. A'chulā' natapātīni'n xlaca'n que huan tū' tzeyā tachi'xcuhuī't xalanī'n nac Sodoma lā' Gomorra —hualh Jesús.

¹² Ta'a'lh huan sca'txtunu'nī'n lā' ixtamāsu'ni' tachi'xcuhuī't que tasqui'nī nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n. ¹³ Lā' tamāxtulh lhūhua' tlajana'nī'n. Lā' ixcālīmūtlahua aceite lhūhua' ī'tza'ca'nī'n lā' cāmātzeyīlh.

A'nchī līmāknīca Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9

¹⁴ Lā' huan rey Herodes kaxmatli ixpālacata Jesús como lhūhua' a'ntū ixtalīchihuīna'mā'na Jesús lā' a'ntū ixtlahua. Lā' Herodes hualh:

—Juan a'ntī ixmā'kpaxīni'n lakahuanchokonī't de huan līnīn. U'tza' lika'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.

¹⁵ Lā' makapitzīn ixtahuan:

—U'tza' Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'.

Lā' ā'makapitzīn ixtahuampala:

—U'tza' a'cta'sana' hua'chi huan xala' makāntza'.

¹⁶ Lā' a'xni'ca' huanica Herodes a'ntū tlahualh Jesús, xla' hualh:

—U'tza' Juan a'ntī icmā'a'cchu'cunīni'lh. Xla' lakahuanchokonī't lā' taxtulh na ixlaclhni' nīnī'n.

¹⁷ Huan Herodes māni' ū'tza' māpa'ksīlh lā' māchi'panīni'lh Juan lā' māchī'nīni'lh nac pūlāchī'n por ixpālacata Herodías a'ntī ixpuscāt Felipe ixuanī't. Lā' huā'mā' Felipe ixtā'tin Herodes. Lā' Herodes ixtā'tahui'lanī't huanmā' puscāt. ¹⁸ Lā' Juan ixuaninī't Herodes:

—Tū' līmakuan a'nchī tā'tō'la'nī'ta' ixpuscāt mintā'tin.

¹⁹ U'tza' Herodías līlah ixtā'ca'tza Juan lā' ixmaknīcu'tun. Lā' tūla ixmaknī ²⁰ porque Herodes ixjicua'ni' Juan. Ixca'tzī que lej tzeyā chi'xcu' ixuanī't Juan lā' līlacatejtīn ixlatlā'huan. Lā' Herodes tū' makxtekli Herodías natlahuani' Juan nīn tuntū'. Lā' a'yuj Herodes māmakchuyīlh ixpālacata a'ntū māsuyulh Juan, pero ixkaxmatcu'tun. ²¹ Pero milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Herodías tlahualh a'ntū ixtlahuacu'tun. Herodes tlahualh ixcā'tani' a'xni'ca' chā'lh ixcā'ta. Cākantāyalh para nacātā'huā'yan na ixchic xanapuxcu'nu' lā' xamāpa'ksīni'nīn lā' generales a'ntī ixtatā'scuja nac estado de Galilea. ²² Lā' ixtzu'majāt Herodías tanūlh lā'

lu'cxli lā' cāmakapāxuhualh Herodes lā' a'ntī
ixcākantāyacanī't. Lā' huan rey huanilh huan
tzu'ma'jāt:

—Caquisqui'ni' chu a'ntū lacasqui'na' lā' quit
na'icmaxquī'yāni'.

²³ Lā' stu'tu'lu' huanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū icuanini'.
Na'icmaxquī'yāni' a'ntū naquisqui'ni'ya' a'yuj
i'tāt a'nlhā quit icmāpa'ksī.

²⁴ Lā' huan tzu'ma'jāt taxtulh lā' kalhasqui'nīlh
ixtzī't:

—¿Tuchū na'icsqui'n?

Lā' xla' huanilh:

—Nasqui'na' ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'.

²⁵ Lā' huan tzu'ma'jāt tuncan tanūlh a'nlhā ixuī'
huan rey lā' hualh:

—Iclacasqui'n ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'.
Chuhua'j tuncan naquimaxquī'ya' nac lakatin
pulātu.

²⁶ Lā' ū'tza' lej līlakaputzalh huan rey pero como
stu'tu'lu' ixuanicanī't huan tzu'ma'jāt lā' como
huan a'ntī ixcākantāyacanī't takaxmatli a'ntū ixu-
anicanī't, tūlah xtāpalīlh ixtachihuīn. ²⁷ Lā' tun-
can huan rey māpa'ksīlh kalhatin mayūlh para
nalīmin ixa'kxāk Juan. Lā' xla' a'lh nac pūlāchī'n
lā' a'cchu'culh. ²⁸ Lā' līminca ixa'kxāk nac lakatin
pulātu lā' maxquī'ca huan tzu'ma'jāt. Lā' huan
tzu'ma'jāt maxquī'lh ixtzī't.

²⁹ Lā' a'xni'ca' cāmācatzīnīca ī'sca'txtunu'nī'n Juan,
xlaca'n tamīlh lā' tasacli ixmacni' lā' tamā'cnūlh
nac lakatin taponkni'.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n
Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

³⁰ Lā' a'xni'ca' ī'sca'txtunu'nī'n Jesús talaktaspi'tli, tahuanikō'lh huāk a'ntū ixtatlahuanī't lā' a'ntū ix-tamāsu'yunī't. ³¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit xmān hui'xina'n lā' caquilātā'miuj a'nlhā nīn tintī' a'nan lā' najaxāujtit macsti'na'j.

Lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtaquīlakla Jesús lā' chuntza' ī'sca'txtunu'nī'n tūla ixtahuā'yan.

³² Lā' tatojōlh nac lakatin barco xmān xlaca'n lā' ixta'a'mā'na a'nlhā tintī' ixa'nan. ³³ Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talaktzī'lh a'xni'ca' ixta'a'mā'na lā' talakapasli. Lā' xalanī'n lakatunu' cā'lacchicni' catojon tatu'jnulh a'ntza' lā' tachā'lh pū'la. ³⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de huan barco, cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' cālakalhu'malh como tatasu'yulh hua'chi borregos a'ntūn tū' ixtaka'lhī a'ntū nacāmaktaka'lha.

Lā' tzuculh cāmāsu'ni' lhūhua' catūhuā. ³⁵ Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā', huan sca'txtunu'nī'n talakmilh Jesús lā' tahuanilh:

—Kōtanūtza' lā' huā'tzā' tū' nac cā'lacchicni'. ³⁶ Cacāmacapi huan tachi'xcuhuī't para que nata'a'n natatamāhua ixlīhua'tca'n nac cā'ranchujnu' lā' nac cā'lacchicni' como tū' taka'lhī a'ntū natahua' xlaca'n.

³⁷ Pero Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n cacāmāhuī'tit.

Lā' tahuanilh:

—Lej lhūhua' huan tachi'xcuhuī't. Lā' tasqui'nī lej makān namakscujcan lā' chuntza' tzē nalītamāhuacan pāntzi a'ntū na'iccāmāhuī'yāuj xlaca'n.

³⁸ Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit? Caquilaktzī'ntit.

Lā' taquilaktzī'lh lā' a'xni'ca' taca'tzīlh, tahuanilh:

—Macquitzis pāntzi lā' tantu' squī'ti'.

³⁹ Lā' xla' cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālapitzitit lā' xtuncnu' catatahui'lh pūlacatunu' nac cā'seketni'.

⁴⁰ Lā' ixa'nān pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh lakatin ciento. Lā' nā ixa'nān ā'makapitzīn pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh tu'pu'xamacāuj.

⁴¹ Lā' Jesús cātayalh huan macquitzis pāntzi lā' huan tantu' squī'ti' lā' talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' che'kelh huan pāntzi lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamālapitzini'lh na ixlac'hni'ca'n tachi'xcu'huī't. Lā' nā cāmālapitzini'lh huan tantu' squī'ti' ixlīhuākca'n. ⁴² Lā' tahua'lh ixlīhuākca'n lā' taka'sli.

⁴³ Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh, tamākēstokli huan sca'txtunu'nī'n xalacpītzin pāntzi lā' squī'ti'. Lā' lītatzumalh pācāujtu' cha'xta a'ntū a'katāxtūni'lh.

⁴⁴ Lā' a'ntīn tahuā'yalh lakaquitzis mil chi'xcu'huī'n ixtahuanī't.

Jesús tlā'hualh na ixkalhni' huan xcān

Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21

⁴⁵ Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Catojō'tit nac barco lā' capū'la'tit tintacut huan mar para nac Betsaida līhuan quit na'iccāmacā'n huan tachi'xcu'huī't.

⁴⁶ Lā' a'xni'ca' ixcāmacā'nkō'nī'ttza', xla' a'lh huan nac kēstīn para nakalhtō'ka'. ⁴⁷ Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan chi'chini', Jesús ixa'cstu ixū' nac ti'ya't līhuan ī'sca'txtunu'nī'n ixta'a'mā'na nac barco ixpu'nān mar. ⁴⁸ Lā' Jesús laktzī'lh a'nchī tūlah xa'nca ixa'n huan barco como lej ixū'numā'. Lā' a'xni'ca' ixtuncuīni'mā'tza', Jesús cālakmilh. Lā' ixtlā'huantēlha na ixkalhni' huan xcān lā'

ixcātēlakataxtumā'. ⁴⁹⁻⁵⁰ Lā' xlaca'n talaktzī'lh lā' tajicua'lh lā' tata'salh. Como ixlīhuākca'n talaktzī'lh catīhuā ixkalhtlā'huantēlha huan xcān, tapuhualh ixtalakachuyamā'na lā' ū'tza' lej talījicua'lh. Lā' chu tuncan Jesús cātā'chihuīna'lh xlaca'n lā' cāhuanilh:

—Huixcāna'j caca'tzītīt lā' tū' cajicua'ntit. Quit a'ntī icmimā'.

⁵¹ Lā' tojōlh nac barco a'nlhā ixtahui'lāna' xlaca'n lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' xlaca'n lej talē'cnīlh. ⁵² Lā' a'yuj ixtalaktzī'nī't a'nchī Jesús mālhuhuīlh huan pāntzi, lā' tū' ixtamāchekxī tichū Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh huan ī'tza'ca'nī'n nac cā'lacchicni' Genesaret

Mt. 14.34-36

⁵³ Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh tintacut huan xcān, lā' tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret lā' tachī'jūlh ixbarcoca'n. ⁵⁴ Lā' a'xni'ca' tataxtulh de nac barco, huan tachi'xcuhuī't talakapasli Jesús. ⁵⁵ Lā' palaj ta'a'lh lakachu lā' tzucuca cālīmincan ī'tza'ca'nī'n nac laclajna'. Cālē'nca chu a'nlhā huanca que ixuī' Jesús. ⁵⁶ Lā' chu calhāhuā tanūlh nac lactī'na'j cā'lacchicni' lā' nac xcānsipejni' lā' cā'ranchujnu', ixcāmāpī'can huan ī'tza'ca'nī'n nac lītamāuj lā' ī'squi'ni'can Jesús que cacāmakxtekli xmān taxa'ma ixtampān ixlu'xu'. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn taxa'malh ixlu'xu' tatzeyankō'lh.

7

A'ntū cāmātlahuī xako'hua'jua' huan chi'xcuhuī'n Mt. 15.1-20

1 Lā' talaktakēstokli Jesús fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley xalanī'n nac Jerusalén a'ntī ixtalakminī't Jesús.
 2 Ixtalaktzī'nī't makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n Jesús a'ntī ixtahuā'yamā'na lā' tū' xa'nca ixtamakacha'ka'nī't pū'la. 3 Tū' chuntza' ixtatlahua huan fariseosnu' lā' ixlihuākca'n huan ā'makapitzīn israelitas. Palh xlaca'n tū' pū'la ixtamakacha'ka'n chu a'nchī tasqui'nī, tū' ixtahuā'yan como ixta'a'cnīni'ni' ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n. 4 Lā' a'xni'ca' ixtaquītaspi'ta de nac lītamāuj, tū' ixtahuā'yan palh tū' xa'nca ixtamakacha'ka'n pū'la. Lā' ixtatlōkentaxtū lhūhua' ixtalanānca'n ī'xū'yāpapna'ca'n hua'chi a'nchī talipūche'kē' vasos lā' xālu lā' tamacatzucun de līcā'n lā' ī'xtī'catca'n. 5 Lā' takalhasqui'ni'lh Jesús huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley:

—¿A'chī' misca'txtunu'nī'n tū' tatlōkentaxtū a'ntū quixū'yāpapna'ca'n quincātamāsu'ni'n? Chu tahuā'yan lā' tū' pū'la tamakacha'ka'n a'nchī tasqui'nī.

6 Lā' Jesús cākalhtīl:

—Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n. Mimpālacataca'n lītzo'kli huan profeta Isaías a'nlhā tatzo'kni':
 Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xmān tahuan palh quinta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū iccālimāpa'ksīlh.

7 Chu tlakaj quintamācā'tanī como a'ntūn tamāsu'yu hua'chilh quilīmāpa'ksīn, ū'tza' xmān ixtapuhuānca'n huan chi'xcuhuī'n.

Chuntza' tzo'kli Isaías.

⁸ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para natlōkentaxtūyā'tit ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n. Hui'xina'n pūche'kē'yā'tit xālusnu' lā' vasosnu' a'nchī tasqui'nī lā' tlahua'yā'tit lhūhua' ā'makapitzīn talanān.

⁹ Lā' nā cāhuanilh:

—Puhua'nā'tit que tzey a'nchī mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n. ¹⁰ A'nlhā tzo'kli Moisés, chuntza' hualh: Cacā'a'cnīni'ni' mintāta' lā' mintzī't.

Lā' Moisés nā hualh:

Camāmaknīnī'nca huan a'ntīn tamacapūlhca ixtāta' o ixtzī't.

¹¹ Pero hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n māsuyū'yā'tit palh kalhatin chī'xcu' tzē nahuani ixtāta' o ixtzī't: “Tūla icmaktāyāni' porque ixlīhuāk a'ntū icka'lhī, ū'tza' Corbán” —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: icmālacnūni'nī'ttza' Dios—.

¹² Lā' chuntza' tū' makxtekā'tit nacāmaktāya ixtāta' lā' ixtzī't. ¹³ Hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios como māsuyū'yā'tit que tasqui'nī natlōkentaxtūcan ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n. Lā' lhūhua' ā'catūhuā tlahua'yā'tit hua'chi huan tamā'na —hualh Jesús.

¹⁴ Lā' Jesús cāmāta'sīlh huan tachi'xcu'huī't lā' cāhuanilh:

—Caquilākaxmatui milīhuākca'n lā' camāchekxī'tit. ¹⁵ Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntū naquilhtanū huan chī'xcu' hua'chi līhua't lā' chuntza' nalīka'lhī ixtalaclē'i'. Pero a'ntū naquilhtaxtu de kalhatin chī'xcu' hua'chi tū' tzey tachihuīn, ū'tza' nalīka'lhī ixtalaclē'i'. ¹⁶ Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit —hualh Jesús.

17 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtanūnī't nac chic, tū'tza' ixa'nān lhūhua' tachi'xcu'huī't. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasqui'nīlh tuchū ixuanicu'tun huan a'ntū lītalacastuca. 18 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nā hui'xina'n ¿chā tū' māchekxī'yā'tit? Ca'tzīyā'tit que chuxatū a'ntū naquilhtanū kalhatin chi'xcu', xla' tū' catilīlah ko'hua'jua'. 19 U'tza' xmān tanū na ixpān lā' chuntza' taxtu. Tū' catitanūlh na ixtapāstacna'.

Chuntza' līmāsu'yulh que huāk tzey a'ntū hua'yāuj. 20 Lā' Jesús huampā:

—A'ntū quilhtaxtu kalhatin chi'xcu', ū'tza' ko'hua'jua' nalīla. 21 Palh tū' tzey ixtapāstacna' kalhatin chi'xcu', xla' napuhuan a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' nalīmakpuscātīni'n lā' nalītlahua talākālī'n lā' nalīmaknīni'n. 22 Lā' naka'lhāna'n lā' naka'lhīcu'tun a'ntū ixla' ā'chā'tin lā' natlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' natampi'lhīni'n lā' na'a'kxokonu'n lā' natlahua a'ntūn ko'hua'jua' lā' nalakca'tzana'n lā' na'a'ksa'nān lā' lej naka'tla'jca'tzī lā' tū' tzey ixtapāstacna' naka'lhī. 23 Huāk huā' tamā'na tū' tzey lā' tamātlahuī ko'hua'jua' kalhatin chi'xcu'. Nā huā' tamā'na tataxtu de ixchakān kalhatin chi'xcu' como tū' tzey ixtapāstacna' —hualh Jesús.

Huan puscāt makatīyāti' kalhlaka'ī'lh Jesús

Mt. 15.21-28

24 Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh, xla' taxtulh lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā tahuī'lāna' huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro lā' Sidón. Lā' tanūlh nac lakatin chic. Ixlacasqui'n que nīn tintī' ixca'tzīlh que ixuī' a'ntza' pero tūlah tatzē'kli.

25 Tuncan milh kalhatin puscāt. Lā' ixtzu'ma'jāt

huan puscāt ixka'lhī huan tlajana'. Lā' como māca'tzīnīca que ixchinī't Jesús, lakmilh lā' tatzokostani'lh. ²⁶ Lā' huan puscāt tū' israelita ixuanī't; xla' sirofenicia ixuanī't. Lā' lej ī'squi'ni' talakalhu'mān que camāxtuni'lh ixtzu'ma'jāt huan tlajana'. ²⁷ Pero Jesús huanilh:

—Pū'la cataka'sli huan camana'. Tū' līmakuan maklhtīcan ixpāntzica'n huan camana' lā' nacāmaxquī'can huan chichīn.

²⁸ Lā' huan puscāt kalhtīlh:

—Stu'ncua', Māpa'ksīni'. U'tza' icca'tzī. Pero huan chichīn tzēn tasacua' ixkalhspulamca'n camana' na ixtampīn mesa.

²⁹ Lā' tuncan Jesús huanilh:

—Xa'nca māchekxī'ya'. Tzētza' napina' na minchic. Huan tlajana' taxtuni'lh'tza' mintzu'ma'jāt.

³⁰ Lā' huan puscāt a'lh na ixchic. Lā' ixtzu'ma'jāt ixmā' nac tama' lā' ixtasu'yutza' que huan tlajana' ixtaxtuni'nī'ttza'.

*Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' a'ntī tūla
ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuīna'n xa'nca*

³¹ Lā' Jesús taxtulh de nac cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro lā' tētaxtulh nac Sidón lā' a'nlhā ixmāpa'ksī Decápolis. Lā' taspī'tli huan nac mar a'ntū huanican Galilea. ³² Lā' līmini'ca kalhatin chi'xcu' a'ntīn tū' ixa'kahuāna'n lā' tūla ixchihuīna'n xa'nca. Lā' lej squi'ni'ca que caxa'malh. ³³ Lā' Jesús lē'lh lacachuna'j huan chi'xcu' de a'nlhā ixtatakēstoka tachi'xcuhuī't lā' mānūni'lh ixmakspulh na ixa'ka'xko'lh. Lā' chojmanīlh ixmacan lā' nā xa'malh na ī'sī'makā't huan chi'xcu'.

34 Lā' Jesús talacayāhualh nac a'kapūn. Pānīlh lā' hualh:

—¡Efata! —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: ¡Catalaquī'lh!

35 Lā' chu tuncan tatzeyalh ixa'ka'chakān huan chi'xcu' lā' kaxmatli. Lā' tzeyalh ī'sī'makā't lā' tzētza' ixchihuīna'n xa'nca. 36 Lā' Jesús stu'tu'lu' cāhuanilh huan tachi'xcu'huī't:

—Nīn tintī' tihua'ni'yā'tit.

Pero tū' ta'a'kahuāna'ni'lh, lā' ā'chulā' tamāca'tzīnīni'lh. 37 Lā' xluca'n a'ntī cāmāca'tzīnīca lej ixtalē'cnī lā' tahaualh:

—Huāk a'ntū tlahuanī't, huāk tzey. U'tza' cāmā'a'kahuanī a'ntī sordo lā' cāmāchihuīnī a'ntī kō'ko'.

8

Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mil tachi'xcu'huī't

Mt. 15.32-39

1 Lā' huā' tamā'na chi'chini' ixtatakēstoknī't huan tachi'xcu'huī't lā' tū' ixa'nān a'ntū natahua'. Lā' Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

2 —Iccālakalhu'man huan tachi'xcu'huī't. Tu'tuma'jtza' quintatā'lahuī'lāna' huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn taha'. 3 Lā' palh xa'iccāmacā'lh na ixchicca'n lā' tū' tahuā'yanī't, lej ixtaxlejuan'nalh nac tej lā' tū' ixtatāyani'lh. Lā' makapitzīn de xluca'n taminī'ta'ncha' lej makat.

4 Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhtīlh:

—Lā' ¿chichū nacālmāhuī'yāuj huan tachi'xcu'huī't huā'tzā' a'nlhā tintī' lahuī'?

5 Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?

Lā' xluca'n takalhtīlh:

—Mactojon.

6 Lā' tuncan Jesús māpa'ksīlh catatahui'lalh huan tachi'xcuhuī't nac ti'ya't. Lā' cātayalh huan mactojon pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāmālapitzini'lh lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n para natamaxquī' huan tachi'xcuhuī't. Lā' chuntza'tatlahualh. 7 Lā' nā ixtaka'lhī makapitzīn ti'na'j squī'ti' lā' Jesús maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios por huan squī'ti'. Lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālapitzini'tit.

8 Lā' ixlihuākca'n tahuā'yalh lā' talēka'sli. Lā' tamākēstokli xalacpītzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh lā' tamātzumalh pātojon chā'xta. 9 Lā' a'ntīn tahuā'yalh hua'chi lakatā'ti' mil ixtahuanī't. Lā' Jesús cāmacā'lh huan tachi'xcuhuī't na ixchicca'n. 10 Lā' tuncan xla' lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatojōlh nac barco lā' tachā'lh a'nlhā ixmāpa'ksī huan cā'lacchicni' Dalmanuta.

Huan fariseosnu' tasqui'ni'lh Jesús que catlahualh lakatin lē'cnīn

Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56

11 Lā' huan fariseosnu' talakmilh lā' tatzuculh tatā'lāsta'la Jesús. Lā' tasqui'nli lakatin lē'cnīn a'ntū nalītasu'yu que xla' xalā' nac a'kapūn. Tasqui'nli como xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun. 12 Lā' Jesús pānīlh con pō'ktu ixa'clhcunuc lā' hualh:

—¿A'chī' huan a'ntīn tahuī'lāna' chuhua'j tasqui'n lē'cnīn? Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n a'ntī hui'lāna'ntit chuhua'j tū' caticātamāsu'ni'ni' huan lē'cnīn.

13 Lā' cāmakxtekli lā' tojōpā huan nac barco lā' a'lh tintacut.

Ixlevaduraca'n fariseosnu'

Mt. 16.5-12

14 Lā' xmān ixa'nān mactin pāntzi nac barco como ixtapātza'nkānī't lā' tū' talē'lh pāntzi. 15 Lā' Jesús cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh:

—Cuenta catlahua'tit lā' catamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan Herodes.

16 Lā' huan sca'txtunu'nī'n talātā'chihuīna'lh lā' talāhuanilh:

—Chō'la ū'tza' līhualh chuntza' como tū' līmiuj pāntzi.

17 Lā' Jesús ixca'tzī que xlaca'n tū' ixtamāchekxī a'nchī ixlīchihuīna'mā' ixpālacata a'ntūn tamāsu'yu huan fariseosnu' lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chī' cāpāta'layāni' ixpālacata huan pāntzi a'ntūn tū' līta'ntit? ¿Chu tū' cuenta tlahua'yā'tit nīn māchekxī'yā'tit? ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mī'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit?

18 Ka'lhī'yā'tit milakastapunca'n. ¿Chu tū' laktzī'nā'tit? Ka'lhī'yā'tit mī'a'ka'xko'lhca'n. ¿Chu tū' a'kahuā'na'nā'tit? ¿Chu tūla pāstacna'nā'tit?

19 A'xni'ca' iccāche'kelh huan macquitzis pāntzi lā' ū'tza' iccālīmāhuī'lh lakaquitzis mil chī'xcuhuī'n, ¿lhā lakalā't chā'xta līmātzuma'tit xalacpītzin a'ntū mākēstoktit?

Lā' xlaca'n takalhtīl:

—Pācāujtu'.

20 Lā' xla' hualh:

—Lā' a'xni'ca' iccāche'kelh huan mactojon pāntzi lā' ū'tza' iccālīmāhuī'lh lakatā'ti' mil, ¿lhā lakalā't chā'xta līmātzuma'tit xalacpītzin a'ntū mākēstoktit?

Lā' xlaca'n takalhtīl:

—Pātojon.

21 Lā' cāhuanilh:

—Lā' ¿chu tūna'j māchekxī'yā'tit?

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzī'n nac cā'lacchicni' Betsaida

²² Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'ntū huanican Betsaida lā' līmini'ca Jesús kalhatin lakatzī'n lā' lej squi'ni'ca que caxa'malh huan chi'xcu' xalakatzī'n.

²³ Lā' makachi'palh lā' makachi'palē'lh huan lakatzī'n na ixquiltūn cā'lacchicni'. Chojmanīlh ixlakastapun lā' xa'mani'lh na ixlakastapun lā' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū la'ktzī'na'?

²⁴ Lā' xla' talakapākē'lh lā' hualh:

—Iccālaktzī'n chi'xcu'huī'n a'ntīn talatlā'huan. Tatasu'yu hua'chi xakalhanna' qui'huī'n como tūna'j xa'nca iclacahuāna'n.

²⁵ Lā' tuncan xa'mani'pā na ixlakastapun. Lā' huan chi'xcu' talakapākē'pā lā' tzeyalh lā' xa'nca lacahuāna'lh.

²⁶ Lā' Jesús huanilh:

—Stu'nc capit na minchic lā' tū' titētānū'ya' huan nac cā'lacchicni'. Nīn tintī' nacāhuani'ya' xala' nac huan cā'lacchicni' a'nchī lītze'ya'nti.

Pedro mālacstū'ncli que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacli

Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21

²⁷ Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh huan nac makapitzīn cā'lacchicni' a'ntza' a'nlhā huanican Cesarea de Filipino. Lā' līhuan ixta'a'mā'na, xla' cākalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Lā' tachi'xcu'huī't, ¿chichūn tahuan de quimpālacata?

²⁸ Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan Mā'kpaxīni' lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x huan Elías lā' ā'makapitzīn huampala tahuan palh hui'x chō'la kalhatin a'cta'sana'.

²⁹ Lā' tuncan cāhuanilh:

—Lā' hui'xina'n, ¿chichū hua'nā'tit tichūn quit?

Lā' Pedro kalhtīni'lh:

—Hui'x Cristo a'ntī Dios lacsacli.

³⁰ Lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catitahuanilh nīn tintī' palh ū'tza' huan Cristo a'ntī Dios lacsacli.

Jesús hualh que xla' ka'lhī nani

Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27

³¹ Lā' Jesús tzuculh cāmāsu'ni' chuntza':

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' tasquī'nī lej naquimāpātīnican. Huan xanapuxcu'nu' de huan lītokpān lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley, xla'cā'n naquintalakmaka'n lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclahahuancho.

³² Lā' lacastu'nc hualh huā'mā' tachihuīn. Lā' tuncan Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzē'k huanilh que tū' cahualh chuntza'. ³³ Lā' Jesús cālaktalakspi'tli lā' cālaktzī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' lacaquilhñilh Pedro lā' huanilh:

—Catakēnu'. Hui'x pāstacna'na' ixtapāstacna' huan ko'ti'ti'. Lā' tū' pāstacna'na' ixtapāstacna' Dios.

³⁴ Lā' Jesús cāta'sani'lh huan tachi'xcu'huī't lā' ī'sca'txtunu'nī'n lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' catipāstacli xmān a'nchī xla' lacasquī'n. Calīhui'līlh natlahua quintapuhuān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh. ³⁵ Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n

por quimpālacata, tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' huan a'ntī natapātini'n a'yuj natanī por quimpālacata lā' ixpālacata huan xatzey tachihuīn, xluca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. ³⁶ Lā' palh kalhatin chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' nac huā'mā' quilhtamacuj, nīn tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū' ka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. ³⁷ Tū' a'nan a'ntū xla' tzē namāstā' para naka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. ³⁸ Huan tachi'xcu'huī't a'ntīn tahuilāna' chuhua'j taputza ā'makxtum dios. Palh chuxatī de hui'xina'n nalīmāxana'nā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcu'huī't lā' nalīmāxana'nā'tit quimpālacata lā' ixpālacata a'ntū icmāsu'yu, ū'tza' na'iclīmāxana'n a'xni'ca' na'icmimpala. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' na'icka'lhī ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā' naquintatā'min huan ixángeles a'ntī lej tzey.

9

¹ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan makapitzīn a'ntīn tahuilāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xluca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j natalaktzī'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā' a'nchī namāpa'ksīni'nkō'.

Jesús taxtāpalīlh lā' xtunc tasu'yulh

Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36

² Lā' ixlīlakachāxan chi'chini' Jesús cālē'lh Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' tatā'a'lh. Xmān ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh huan nac tālmā'n kēstīn lā' tā'cxtulh. Lā' a'ntza' taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n. ³ Lā' ixlu'xu' lej xkakalh lā' lej smu'yonko' lalh hasta ixlakachi'pana'n. Lā' tū' a'nan

ā'catīhuā nac cā'ti'ya'tna' a'ntī mālacastuca a'nchī lakche'kē'canī't. ⁴ Lā' cātasu'yuni'lh Elías lā' Moisés lā' ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús. ⁵ Lā' Pedro huanilh Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', xalitzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Na'ictlahuayāuj huā'tzā' lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila' nala lā' ā'lakatin ixla' Moisés lā' ā'lakatin ixla' Elías.

⁶ Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzī a'nchī ixualh como ixtu'tunca'n lej tajicua'lh. Lā' ū'tza' līhualh chuntza'. ⁷ Lā' milh lakatin poklhnu' lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' takaxmatli lakatin tachihuīn nac huan poklhnu' a'ntū hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.

⁸ Lā' tuncan lacapalh talaktzī'lh lā' nīn tintī' ixa'nan ā'chā'tin; xmān Jesús ixa'cstu talaktzī'lh.

⁹ Lā' a'xni'ca' ixtayujmā'na nac huan kēstīn, Jesús cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh:

—Nīn tintī' tihua'ni'yā'tit a'ntū laktzī'nī'ta'ntit. Tū' catihua'ntit hasta a'xni'ca' huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n nalakahuanchoko de na ixlāclhpu'nanca'n nīnī'n.

¹⁰ Lā' tzē'k taca'tzīlh huā'mā' tachihuīn lā' ix-talākahasqui'nī:

—¿Tuchū huanicu'tun huā' lakahuanchokocan de na ixlāclhpu'nanca'n nīnī'n?

¹¹ Lā' takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿A'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley palh tasqui'nī que xapū'la namin Elías lā' ā'calīstān namin huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līnī't?

¹² Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā' nacāxtlahuakō' ixlīhuāk. ¿Chu tū' tatzo'kni' ixpālacata huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n que napātini'n lhūhua' lā' nalakmaka'ncan? ¹³ Pero quit iccāhuaniyāni' palh milhtza' huan a'nti huan can palh xla' Elías lā' makapitzin chi'xcuhui'n tatlahuani'lh chu a'nchī ixtalacasqui'n. Pātle'keni'lh chu a'nchī tatzo'kni' ixpālacata xla'.

Jesús mātzeyl̄h kalhatin ka'hua'chu a'nti ixka'lhī huan tlajana'

Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43

¹⁴ Lā' a'xni'ca' ixkalhatā'ti'ca'n tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan ā'makapitzin sca'txtunu'nī'n, talaktzī'lh a'nchī lhūhua' tachi'xcuhui't ixtalītamacxti'li'nī't. Lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley ixtatā'lāhuanimā'na huan sca'txtunu'nī'n. ¹⁵ Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhui't talaktzīlh Jesús, talē'cnīlh lā' tuncan talaktu'jnulh lā' tatā'chihuīna'lh. ¹⁶ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū līchihuīna'nā'tit?

¹⁷ Lā' kalhtīlh kalhatin na ixlaclhpu'nanca'n lā' hualh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclīmini'ni' quincaman. Ka'lhī huan tlajana' a'ntū makakō'ko'nīni'n. ¹⁸ Chu a'nlhā chi'pa lā' a'ntza' māyujū nac ti'ya't lā' tzucu kalhpupu lā' māsā'nī ixtatzan lā' lhtuculu' la. Lā' iccāsqi'ni'lh'tza' misca'txtunu'nī'n que catamāxtuni'lh. Lā' xlaca'n tūlalh tamāxtuni'lh.

¹⁹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tū' kalhlaka'ī'yā'tit. ¿Hasta lhānīn na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn

na'iccātāyani'yāni' hui'xina'n a'nchī hua'nā'tit?
Caquilī'ta'ni' huan ka'hua'chu.

²⁰ Lā' talīmini'lh lā' a'xni'ca' laktzī'lh Jesús, huan tlejana' makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu lā' a'kā'lh nac ti'ya't lā' tapi'li'lh lā' kalhpupulh. ²¹ Lā' Jesús kalhasqui'nīlh ixtāta' huan ka'hua'chu:

—¿Lhā lakalā't cā'ta ka'lhīnī't huā'mā' ta'jatat?

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Desde ixlīti'na'j tzuculh. ²² Lā' maklhūhua' māpū'lh nac macscut lā' nac xcān para namaknī. Lā' palh tzē natlahua'ya' catūhuā, caquilālakalhu'mauj quina'n lā' caquilāmaktāyauj.

²³ Lā' Jesús huanīlh:

—Lā' ¿a'chī' quihua'ni': “Palh tzē natlahua'ya' catūhuā”? Huan a'ntī kalhlaka'ī' Dios lā' līpāhuan Dios, ū'tza' tzēn tlahua chu a'ntūyā catūhuā.

²⁴ Lā' tuncan ixtāta' huan ka'hua'chu ta'salh lā' hualh:

—Quit ickalhlaka'ī'. Caquimaktāya' porque quisputni'cus a'nchī xa'nca na'ickalhlaka'ī'.

²⁵ Lā' a'xni'ca' Jesús cuenta tlahualh a'nchī ixtalaktu'jnumā'na ixtalaktakēstokmā'na, xla' lacaquilhnīlh huan tlejana' lā' huanīlh:

—Icmāpa'ksiyāni' hui'x a'ntī māsordujlīnī'ta' lā' makakō'ko'nī'ta' huan ka'hua'chu. Icmāpa'ksiyāni' que cataxtu de xla' lā' tū' maktin titanūpala'ya' na ixchakān.

²⁶ Lā' huan tlejana' ta'salh lā' makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu lā' taxtulh. Lā' huan ka'hua'chu ixtasu'yu hua'chi xanīn ixuanī't. U'tza' lhūhua' talīhualh ixpālacata huan ka'hua'chu:

—Nīlhtza'.

²⁷ Pero Jesús makachi'palh lā' maktāyalh lā' huan ka'hua'chu tā'kaquī'lh.

28 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatanūlh nac chic, lā' ixa'cstuca'n ixtahui'lāna' lā' takalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' quina'n tūlah icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu huan tlajana'?

29 Lā' cāhuanilh:

—Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan. Xmān tzē māxtucan palh natlahua'yā'tit oración lā' palh nalīhui'lī'yā'tit tū' nahuā'ya'nā'tit.

Jesús hualh ixlīmaktu' que ka'lhī nani

Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45

30 Lā' tataxtulh de a'ntza' lā' ta'a'lh lā' ixta-latlā'huan huan nac estado de Galilea. Lā' Jesús tū' ixlacasqui'n que naca'tzīcan que ixuī' a'ntza'

31 porque ixcāmāsu'ni'mā' ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' ixcāhuani:

—Naquimacamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n, lā' naquimacamāstā'can con ixlīmāpa'ksīca'n chi'xcu'huī'n. Lā' xlaca'n naquīntamaknī lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclahuanchoko —cāhuanilh.

32 Pero xlaca'n tū' tamāchekxīlh huā'mā' tachihuīn lā' tū' ixtakalhasqui'nīcu'tun como ixtajicua'n.

¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī?

Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48

33 Lā' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā huanican Capernaum. Lā' a'xni'ca' tatanūlhtza' nac chic, Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū ixlālīsta'la'yā'tit a'xni'ca' ixta'mpā'na'ntit nac tej?

34 Xlaca'n taquīlhca'cslalh como līhuan ixtatlā'huantēlha nac tej, ixtalālīsta'lamā'na ixpālacata

tichū más tasqui'nī na ixlachpu'nanca'n. ³⁵ Lā' Jesús tahuī'lh lā' cāta'sani'lh ixkalthacāujtu'ca'n lā' cāhuanilh:

—Palh catīhuā lacu'tun xapuxcu' de hui'xina'n, calalh hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn lā' calalh hua'chi xastancu.

³⁶ Lā' makachi'palh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu lā' yāhualh na ixlachpu'nanca'n. Lā' cha'xli lā' cāhuanilh:

³⁷ —Chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza' nalīpāxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh quit quimpāxquī'. Lā' chuxatī a'ntī quimpāxquī' quit, nā paxquī' huan a'ntī quimacamilh lā' tū' xmān quit.

A'ntīn tū' ixtā'ca'tza Jesús, ū'tza' namaktāya

Lc. 9.49-50; Mt. 10.42

³⁸ Lā' Juan huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj kalhatin chi'xcu' a'ntī ixmāpācuhuī mintacuīni' lā' ū'tza' ixcālīmāxtumā' huan tlajana'nī'n. Lā' icuaninī'tauj que tū'tza' catlahualh chuntza' como xla' tū' quincātā'latlā'huanāni' quina'n.

³⁹ Lā' Jesús hualh:

—Camaxtektit lā' tū' timāmakchuyīyā'tit. Tū' a'nan a'ntī natlahua lē'cnīn a'xni'ca' namāpācuhuī quintacuīni' lā' chu tuncan tzē naquilakapala. ⁴⁰ Lā' a'ntīn tū' quintā'ca'tzaca'n, ū'tza' quincāmaktāyayāni'. ⁴¹ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que chuxatī nacātā'hua'yāni' xcān por ixpālacata hui'xina'n tapa'ksī'yā'tit con Cristo, ū'tza' Dios namāpala.

*Tū' tzey palh mimacān namātlahuīyānī' talaclē'i'
Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2*

⁴² Lā' Jesús huampā:

—Lā' palh catīhuā chihuīna'maxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu a'ntī quinkalhlaka'ī' lā' ū'tza' huan ka'hua'chu nalītlahua talaclē'i', huā'mā' chī'xcu' tū' tzey. Xatzey palh pū'la ixpīxchī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chihuix lā' ixmojōca nac mar para najicsua'. Chuntza' tū' ixa'kxokolh huan ka'hua'chu.

⁴³ 'Lā' palh mimacān napūtlahua'yā'tit talaclē'i', huā'mā' tū' tzey. Xalītzey macāmōcho ixla'tit lā' ixka'lhī'tit minquīlhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit kantu' mimacānca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza' nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn. A'ntza' huan macscut tūla māmīxīcan. ⁴⁴ A'ntza' huan xtokonu'lūhua' tū' maktin catihua'kō'lh huan xamasni' ixquīnītca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū' catimixli huan macscut.

⁴⁵ 'Lā' palh mintojonca'n napūtlahua'yā'tit talaclē'i', huā'mā' tū' tzey. Xatzey palh lacmōcho ixla'tit lā' ixka'lhī'tit minquīlhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit kantu' mintojonca'n a'ntū pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza' nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn.

⁴⁶ A'ntza' huan xtokonu'lūhua' tū' maktin catihua'kō'lh huan xamasni' ixquīnītca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū' catimixli huan macscut.

⁴⁷ 'Lā' palh tlaha'cu'tunā'tit talaclē'i' ixpālacata catūhuā a'ntūn talaktzī'n milakastapunca'n, huā'mā' tū' tzey. Xatzey lakaxō'ko' ixla'tit lā' ixka'lhī'tit minquīlhtamacujca'n para pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit lakatu' milakastapunca'n

a'ntū nacāmātlahuīyāni' talaclē'i' lā' ū'tza' nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac pūpātīn.
 48 A'ntza' huan xtokonu'lūhūa' tū' maktin catitahua'kō'lh huan xamasni' ixquinītca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū' catimixli huan macscut.

49 'Tasqui'nī que ixlihuākca'n natapātīni'n para que más tzey natala. U'tza' hua'chi macscut lā' maclacasqui'n chuntza' hua'chi līhua't maclacasqui'n matzat. Lā' a'ntū a'ksajuī'can Dios, huāk nalīmāsko'kō'can matzat. 50 Matzat tzey; pero palh matzat tū'tza' sko'ko', ¿chichū nalīmāsko'kō'nuncan? Caka'lhī'tit hua'chi matzat na minquiltamacujca'n. Lā' ū'tza' huanicu'tun que xa'nca' nalatā'kchokoyā'tit. Lā' ca'cs nalātahui'la'yā'tit —hualh Jesús.

10

Jesús māsu'yulh ixpālacata makxtekcan huan puscāt

Mt. 19.1-12; Lc. 16.18

¹ Lā' Jesús taxtulh de Capernaum lā' a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Judea. U'tza' a'ntū hui'lacha' tintacut huan pūxka Jordán. Lā' tatzucupā tatakēstoka tachi'xcuhuī't. Lā' Jesús tzucupā cāmāsu'ni' como chuntza' ixlīsmānīnī't. ² Lā' talaktapajtzūlh Jesús makapitzīn fariseosnu'. Ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' ū'tza' talīkalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzē makxtekcan quimpuscātca'n lā' xapacan ixtacuīni'?

³ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chichūn cāmāpa'ksīni' Moisés hui'xina'n a'nlhā tatzō'kni' huan nac ley?

⁴ Lā' xlaca'n tahualh:

—Moisés hualh: “Tzēn tzo'kcan lakatin acta lā' chuntza' tzē namakxteka' mimpuscāt”.

⁵ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Lej lacxumpi hui'xina'n lā' tū' tzey mintapāstacna'ca'n. U'tza' lītzo'kli Moisés huā'mā' līmāpa'ksīn. ⁶ Pero a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj, tatzo'kni' chuntza':

Dios tlhualh chi'xcu' lā' puscāt.

⁷ U'tza' nacālīmakxteka ixtāta' lā' ixtzī't kalhatin chi'xcu' lā' natā'takēxtimī ixpuscāt.

⁸ Lā' ixtu'ca'n natala hua'chilh xmān kalhatin. Chuntza' tatzo'kni'. Lā' chuntza' tū'tza' kalhatu' xlaca'n; xmān kalhatin. ⁹ Lā' chuntza' tū' līmakuan palh chi'xcu'huī'n cālāmāmakxtekē a'ntī Dios cātlahuanī't chu lakatin.

¹⁰ Lā' a'xni'ca' tatanūpā nac chic, takalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n ixpālacata a'ntū hualh. ¹¹ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Chu a'ntī namakxteka ixpuscāt lā' palh natā'tapūchahua ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chi'xcu' makpuscātīni'n. Lā' chuntza' tlhuanī' huan xapū'la ixpuscāt a'ntūn tū' līmakuan. ¹² Lā' palh kalhatin puscāt namakxteka ixkōlu' lā' natā'tapūchahua ā'kalhatin chi'xcu', chuntza' huā'mā' puscāt naka'lhī ixmakchi'xcu'.

Jesús cāsīcua'lanālīlh huan camana'

Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17

¹³ Lā' cālīmini'ca Jesús camana' para que ixcā'a'cpūxa'malh. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacaquilhni' a'ntī ixtalīmin. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh a'ntū ixtatlahuamā'na, xacā'lh lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmakxtektit quintalakmin huan camana' lā' tū' cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natat-apa'ksī con Dios a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquintalīpāhuan hua'chi huan tamā'na camana'.
 15 Ixlistu'ncua' iccāhuaniyāni' que a'ntīn tū' takalh-laka'ī' hua'chi laksana'tā'n takalhlaka'ī', tū' maktin catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

16 Lā' Jesús cācha'xli huan camana' lā' cāmūspa'lhli con ixmacan lā' cāsicua'lanālih.

Kalhatin chi'xcu' a'ntī rico tā'chihuīna'lh Jesús

Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30

17 Lā' Jesús a'mpā, lā' ixtlā'huantēlha nac tej. Lā' laktu'jnulh kalhatin chi'xcu' lā' tatzokostani'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—Tzeyā Mākalhtō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

18 Lā' Jesús huanilh:

—¿Chā māchekxī'ya' a'ntū huanicu'tun a'xni'ca' quihua'ni'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī tzey lā' ū'tza' Dios. 19 Hui'x ca'tziya' ixlīmāpa'ksīn Dios a'ntū huan chuntza':

Tū' timakpuscātīni'na'.

Tū' timaknīni'na'.

Tū' tika'lhāna'na'.

Tū' tilīchihuina'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua'.

Tū' ti'a'kxokonū'na' para natlaja'ya'.

Cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't.

20 Lā' xla' kalhtīlh:

—Mākalhtō'kē'ni', huāk huā' tamā'na ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde quilīti'na'j.

21 Entonces Jesús laktzī'lh lā' pāxqui'lh lā' huanilh:

—Xmān lakatin catūhuā sputni'yāni' a'ntū natlahua'ya'. Caquīstā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmālacpitzī'ni'ya' huan tumīn huan pobresni' lā' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' ā'calīstān naquintā'pina', a'yuj napātīni'na'.

²² Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, lej līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.

²³ Lā' Jesús lakachu cālaktzī'lh tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Lej jicslīhua' para xluca'n a'ntī lacricosnu' natatamakxteka que Dios nacāmāpa'ksī.

²⁴ Lā' ī'sca'txtunu'nī'n talīlē'cnīlh ixtachihuīn. Lā' Jesús cāhuanipā:

—Qui'amigos, iccāhuaniyāni' que xluca'n a'ntīn talīpāhuan ixtumīnca'n, lej jicslīhua' natatamakxteka que Dios nacāmāpa'ksī. ²⁵ Ca'tzīyā'tit que tūlah catitanūlh lakatin camello na ixtani' līxtokon. Más jicslīhua' para kalhatin rico natamakxteka que Dios namāpa'ksī.

²⁶ Lā' xluca'n lej lhūhua' talē'cnīlh lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿tichūn tzē namāpūtaxtūcan?

²⁷ Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhuī'n tūlah catitlahualh nīn tuntū' para natapūtaxtu, xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū como Dios tzēn tlahua huāk catūhuā.

²⁸ Lā' Pedro tzuculh chihuīna'n lā' huanilh Jesús:

—Ica'kxtekui'līkō'uj ixlīhuāk a'ntū xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālanī'mā'ni'.

²⁹ Lā' Jesús kalhtīni'lh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan a'ntī nata'a'kxtekui'lī catūhuā por quimpālacata lā' ixpālacata kalhlaka'ī' xatzey tachihuīn.

Nata'a'kxtekui'lī ixā'lacchicni'ca'n, o ixtā'timīnca'n, o ixtzī'tca'n, o ixtāta'ca'n, o ixcamana'ca'n, o ixā'tacuxtucu'n. ³⁰ Xlaca'n a'ntī nata'a'kxtekui'lī, ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj. Hua'chi cien veces līhua'ca' nataka'lhī ixā'lacchicni'ca'n lā' nā lhūhua' ixtā'timīnca'n lā' ixtzī'tca'n lā' ixtāta'ca'n lā' ixcamana'ca'n lā' ixā'tacuxtucu'n. Lā' nā nacāmāpātīnīcan. Lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. ³¹ Lā' lhūhua' a'nan a'ntī lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej catitatasqui'nīlh. Lā' lhūhua' a'nan a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, lej natatasqui'nī.

Jesús huampā que ka'lhī nanī

Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34

³² Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtatā'cxtunu'ntēlha para nac Jerusalén lā' Jesús ixcāpū'lani'tēlha lā' xlaca'n talē'cnīlh. Lā' huan a'ntī ixtastālani' ixtajicua'n. Lā' chu cālē'mpā lacachuna'j huan kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n lā' tzucupā cāhuani a'ntū napātle'keni'. ³³ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Ca'tzīyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā' a'ntza' naquimacamāstā'can como quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Naquimacamāstā'can con huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xlaca'n natahuan que caquimaknīca. Lā' xlaca'n naquintamacamāstā' con huan maktiyātī'n.

³⁴ Lā' naquintalakapala lā' naquintakēsnoke lā' naquintachojmanī lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chī'chini' na'iclahahuanchoke de na ixlālhpu'nanca'n huan nīnī'n.

Jacobo lā' Juan tasqui'ni'lh lakatin talakalhu'mān

Mt. 20.20-28

³⁵ Lā' Jacobo lā' Juan, ixo'kxa'n Zebedeo, talak-tapajtzūlh Jesús lā' tahuanihl:

—Mākalhtō'kē'ni', iclacasqui'nāuj naquilātlahua'ni'yāuj a'ntū na'iccāsqui'ni'yāni'.

³⁶ Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahua'ni'yāni'?

³⁷ Lā' xlaca'n tahuanihl:

—A'xni'ca' hui'x namāpa'ksīni'nkō'ya', quina'n iclacasqui'nāuj na'iccāpāxtūtahui'layāni', kalhatin na mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtuxuc.

³⁸ Pero Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh napātīni'nā'tit hua'chi quit na'icpātīni'n? Ū'tza' hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza lā' hua'chilh quintā'a'kpaxā'tit.

³⁹ Lā' xlaca'n tahualh:

—Tzē na'ictlahuayāuj; tzē na'ictāyani'yāuj.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit.

⁴⁰ Pero ū'tza' huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmāpa'ksī. Huā'mā' pūtahuī'lh cāxui'līca xmān para huan a'ntī Dios lacsacli.

⁴¹ Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n taca'tzīlh a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, tatzuculh ta'a'kchā'n ixpālacata Jacobo lā' Juan. ⁴² Lā' Jesús cāta'sani'lh ixlīhuākca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchīn tahuani't huan a'ntīn tamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n hua'chi ixtēcu'nī'n a'ntīn tatapa'ksī

con xla'ca'n. Lā' lej palha' tamāpa'ksīni'n.
⁴³ Tū' chuntza' catilalh na milaclhpu'nanca'n.
 Chuxatī a'ntī lacu'tun xamāpa'ksīni' na
 milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala
 hua'chi ixlacscujni'ca'n ā'makapitzīn. ⁴⁴ Chuxatī
 a'ntī naputza a'nchī līhua'ca' natasqui'nī na
 milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla'
 nala hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn de
 hui'xina'n. ⁴⁵ Quit māni' huan Chi'xcu' xala'
 Tālmā'n. Lā' quit tū' icmilh para na'icla hua'chi
 xapatrón; quit icmilh para na'icscujā lā' para
 na'iccāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' na'icmacamāstā'
 quinquilhtamacuj para na'iccāmāpūtāxtū līlhūhua'
 —hualh Jesús.

*Jesús mālacahuānīlh Bartimeo a'ntī lakatzī'n ixu-
 anī't*

Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43

⁴⁶ Lā' tachā'lh huan nac cā'lacchicni'
 a'nlhā huanican Jericó. Lā' a'xni'ca' Jesús
 ixtaxtumā' nac Jericó, tatā'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n
 lā' lhūhua' tachi'xcuhū't. Lā' na ixquilhtūn tej
 ī'squi'nīhuā'yahuī' huan lakatzī'n a'ntī ixuanican
 Bartimeo ixo'kxa' Timeo. ⁴⁷ Lā' a'xni'ca' ca'tzīlh
 que ixtētaxtumā' Jesús xala' nac Nazaret, tzuculh
 ta'sa lā' hualh:

—Jesús, hui'x ixtā'nat David a'ntī
 xa'icka'lhīmā'naudj. Caquilakalhu'ma' quit.

⁴⁸ Lā' lhūhua' chi'xcuhū'n talacaquilhnīlh lā'
 tahuanih:

—Caquilhca'csla'.

Lā' Bartimeo ā'chulā' ixta'sa lā' hualh:

—Hui'x ixtā'nat David a'ntī xa'icka'lhīmā'naudj,
 caquilakalhu'ma' quit.

49 Lā' Jesús tāyalh lā' cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Cata'sa'ni'tit.

Lā' tata'sani'lh huan lakatzī'n lā' tahuaniilh:
—Capāxu'hua' lā' catāya'. Jesús ta'sani'yāni'.

50 Lā' xla' tamakxtulh ixtakēnu' lā' tāyalh lā' lak-
milh Jesús. 51 Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'na' na'ictlahuani'yāni'?

Lā' huan lakatzī'n huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', caquimālacahuā'nī'pala'.

52 Lā' Jesús huanilh:

—Tzētza' napina'. Hui'x kalhlaka'ī'nī'ta' que quit
na'icmālacahuānīyāni' lā' ū'tza' lītze'ya'ntitza'.

Lā' chu līmaktin lacahuāna'lh lā' stālani'lh Jesús
nac tej.

11

*Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac xcānsipej
Jerusalén*

Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

¹ Lā' a'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' nac Jerusalén,
tachā'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican
Olivos, lā' ū'tza' pajtzu huan cā'lacchicni' a'nlhā
huanican Betfagé lā' a'nlhā huanican Betania.
Lā' Jesús cāmāpū'līlh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n ² lā'
cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu
na milacapūnca'n. Lā' a'xni'ca' nachipinā'tit
nalaktzī'nā'tit lakatin xaska'ta' burro a'ntū
chī'yāhuacanī't. Nīn tintī'na'j kētahui'lanī't.
Caxcuttit lā' caquilālīmini'uj huā'tzā'. ³ Lā'
palh catīhuā nacākalhasqui'ni'yāni': “¿A'chī'
xcutpā'na'ntit huan burrito?”, hui'xina'n

nakalhtīni'nā'tit: “Huan Māpa'ksīni' maclacasqui'n lā' tuncan namacamimpala huā'tzā”.

⁴ Lā' ta'a'lh lā' takakslī lakatin xati'na'jcus burro a'ntū ixchī'yāhuacani't. Ixyā nac tej pajtzu xamākalhcha lakatin chic. Lā' tatzuculh taxcuta.

⁵ Lā' makapitzīn chī'xcuui'n a'ntī ixtayāna' takalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū tlahua'pā'na'ntit? ¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burro?

⁶ Lā' huan sca'txtunu'nī'n takalhtīni'lh chu a'nchī Jesús ixcāhuaninī't. Lā' huan chī'xcuui'n tamakxteklī ta'a'n huan sca'txtunu'nī'n. ⁷ Lā' talīmini'lh Jesús huan xati'na'jcus burro lā' talīkētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' xla' kētō'lalh. ⁸ Lā' lhūhua' tachi'xcuui't tamāpī'lh ixtakēnu'can nac tej. Lā' ā'makapitzīn ixtacā' xati'na'j ixpeken qui'hui' para natamāpī' nac tej. Chuntza' talīmāsu'yulh palh ixta'a'cnīni'ni'mā'na Jesús.

⁹ Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī ixtastālani'tēlha tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—¡Camācā'tanīca Dios! Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n. ¹⁰ Dios casicua'lanālīlh huan līmāpa'ksīn a'ntū nala, lā' ū'tza' hua'chi ixlīmāpa'ksīn quixū'yāpapca'n David.

¹¹ Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh nac Jerusalén, tanūlh nac xaka'tla' lītokpān. Lā' como kōtanū'tza' ixu-anī't, a'xni'ca' lakachu lacahuāna'lh na ixchakān lītokpān, taxtulh lā' cātā'a'lh huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n nac Betania.

Jesús lacaquilhnīlh huan xaqui'hui' higo

Mt. 21.18-19

¹² Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' tataxtulh de nac Betania, Jesús ixtzi'ncsa. ¹³ Lā' de makat laktzī'lh a'katin

xaqui'hui' higo lā' ixtaxtuni'nī'ttza' xachi'tin huan qui'hui'. Lā' Jesús tapajtzūlh para nalaktzī'n palh ixua'ca'tza' xatō'ca't. Lā' a'xni'ca' chā'lh a'nlhā ixyā huan qui'hui', tū' ixka'lhī ixtō'ca't. Xmān xachi'tin ixka'lhī como tūna'j ixchā'n ixpūlan higo. ¹⁴ Lā' Jesús huanilh huan qui'hui':

—Tū' maktin catihua'ca' mintō'ca't.

Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takaxmatli a'ntū huanilh huan qui'hui'.

Jesús cātlakaxtulh de nac xaka'tla' lītōkpān huan stā'na'nī'n

Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

¹⁵ Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac Jerusalén, Jesús tanūlh nac xaka'tla' lītōkpān lā' tzuculh cātlakaxtu huan a'ntī ixtastā'namā'na lā' huan a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na ixtanquilhni' huan lītōkpān. Lā' cāmākpūspi'tni'kō'lh ixmesaca'n huan a'ntī ixtatāpalīmā'na ixtumīnca'n tachi'xcuui't lā' nā ixpūtahui'lhca'n huan a'ntī ixtastā'mā'na pālūmax. ¹⁶ Lā' tū' makxtekli que nīn tintī' natētaxtu na ixtanquilhni' huan lītōkpān palh ixlē'mā' catūhuā. ¹⁷ Lā' ixcāmāsu'ni' huan tachi'xcuui't lā' hualh:

—¿Chu tū' tatzo'kni' chuntza'?: “Quinchic namāpācuui'can chic a'nlhā tlahuacan oración. Huan tachi'xcuui't xalanī'n calhāhuā natamin tatlaha oración”. Lā' a'nchīn tlahuapā'na'ntit, lītlahuacanī't hua'chi ixpūtatzē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.

¹⁸ Lā' cāmāca'tzīnīca xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' xlaca'n ixtaputzamā'na a'nchī natalīmāknī Jesús. Ixtajicua'ni' Jesús como ixlīhuākca'n huan tachi'xcuui't ixtalē'cnī a'nchī ixmāsu'yu. ¹⁹ Lā'

a'xni'ca' ixtā'cnūnī'ttza' huan chi'chini', Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tataxtulh de nac Jerusalén.

Scōhualh huan xaqui'hui' higo

Mt. 21.20-22

²⁰ Lā' ixlīlakalī cā'tzi'sāt tatētaxtulh a'nlhā ixyā huan xaqui'hui' higo lā' talaktzī'lh a'nchī ī'scōhuankō'nī'ttza' hasta ixtankāxē'k. ²¹ Lā' Pedro pāstacli a'ntū pātle'kelh lā' huanilh Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Huan qui'hui' scōhuantāyakō'lhtza'; huan a'ntū macapūlhca'.

²² Lā' Jesús cākalhtīl:

—Cakalhlaka'ī'tit Dios. ²³ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxatī a'ntī xa'nca nakalhlaka'ī' lā' tū' naka'lhī lakatu' ixtapāstacna', natlahuani'can chu a'ntū xla' nasqui'n. Palh nahuani huan kēstīn: “Catapānu' de ā'tzā' lā' catojo' nac xcān”, chuntza' napātle'ke, xmān tū' caka'lhīl lakatu' ixtapāstacna'.

²⁴ U'tza' iccālīhuaniyāni' que ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit a'xni'ca' tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios, caka'lhīlaka'ī'tit que ka'lhīyā'tittza'. Lā' namaklhtīni'nā'tit. ²⁵ Lā' a'xni'ca' natāya'yā'tit lā' tlhua'pā'na'ntit oración, namāspūtūnu'ni'yā'tit catīhuā palh cātlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey. Chuntza' minTāta'ca'n nac a'kapūn tze nacāmāspūtūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'ca'n.

²⁶ Lā' palh hui'xina'n tū' cāmāspūtūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, minTāta'ca'n nac a'kapūn tū' caticāmāspūtūnu'ni'ni' mintalaclē'i'ca'n hui'xina'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn

Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8

27 Lā' tachā'lh nac Jerusalén. Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan nac xaka'tla' lītōkpān, talaktapajtzūlh xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xalacpapatzīni'n israelitas. 28 Lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixquilhtampān lītlahua'pā't huā'mā'na catūhuā? ¿Tichū maxquī'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?

29 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Nā quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā' palh naquilākaltiyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni' tichū ixquilhtampān iclītlahuamā' huā'mā'na catūhuā. 30 ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o ixquilhtampān tachi'xcuhuī't? Caquilākaltiyūj.

31 Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā' talāhuanilh:

—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj que Dios māpa'ksīlh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': “Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?” 32 Lā' tūla catihuaniuj que chi'xcuhuī'n tamāpa'ksīlh como cājicua'ni'yāuj tachi'xcuhuī't —talāhuanilh.

Ixtajicua'n que tachi'xcuhuī't nata'a'kchā'n como ixlīhuākca'n ixtakalhlaka'ī' que Juan stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. 33 Lā' ū'tza' talīkalhtīlh Jesús:

—Tū' iccā'tzīyāuj tichū ixquilhtampān.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān iclītlahuamā' huā'mā'na catūhuā.

12

*A'nchī litalacastuca huan tūn tū' tzeyā tasācua'nī'n
Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19*

¹ Lā' Jesús tzuculh cālītā'chihuīna'n huan tachi'xcuui't con a'ntū litalacastuca lā' cāhuanilh:

—Ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī cha'nli mayāc a'ntū māsā' uvas. Lā' licorralhui'lilh chihuixixti'ya't lā' cāxtlahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū napūmaktaka'lha ixpū'uva.

'Lā' ā'calistān cāmāsācua'nīlhixti'ya't makapitzīn tasācua'nī'n para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat. ² Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlan uvas, macā'lh ixlacscujni' na ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan tasācua'nī'n catamacamaxquī'lh huan a'ntūn tamakalanī't a'ntū ixla' ixtēcu' ti'ya't.

³ Pero huan tasācua'nī'n tachi'palh huan lacscujni' lā' tatusli lā' chu chuntza' tamāspi'tchokolh. Tū' maxquī'ca nīn tuntū'. ⁴ Lā' huan ixtēcu' pū'uva chu macā'mpā ā'kalhatin ixlacscujni'. Lā' huan tasācua'nī'n tamūta'lalh lā' talakapalalh lā' chu chuntza' tamacā'lh. ⁵ Lā' huan ixtēcu' macā'mpā ā'chā'tin lā' tamaknīlh xla'. Lā' huan ixtēcu' cāmacā'mpā lhūhua' ā'makapitzīn.

Huan tasācua'nī'n talacnicui'lilh makapitzīn lā' tamaknīlh ā'makapitzīn.

⁶ 'A'xmān kalhatin ixuī'cus a'ntīn tzē namacā'ncan, lā' ū'tza' ixo'kxa' a'ntī lej ixpāxquī'. Lā' xla' ā'xmān macā'lh lā' hualh: “Ka'lhī que nata'a'cnīni'ni' qui'o'kxa'”. ⁷ Pero huan tasācua'nī'n talāhuanilh: “U'tza' huan a'ntī nalitachoko ixlīhuāk a'ntū kalhī ixtāta'. Camaknīuj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva”. ⁸ Lā' tachi'palh lā' tamaknīlh lā' tamaka'lh ixquilhtūn huan pū'uva.

⁹ Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Chī puhua'nā'tit? ¿Tuchū nacātlahuani' huan tamā'na' a'ntīn tamaksācua'lh? Na'a'n lā' nacāmāspūtūkō' huā' tamā'na' tasācua'nī'n lā' nacāmāscua'nī huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc tasācua'nī'n.

¹⁰ ¿Chā tū' maktin lakapūtle'kenī'ta'ntit na ix-tachihuīn Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla' hua'chi huan chihuix a'ntū lītzo'kcanī't lā' chuntza' huan: Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza' lanī't huan chihuix a'ntū más tasqui'nī.

¹¹ Chuntza' tlahualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n iclē'cnīyāuj.

¹² Lā' ixtā'ca'tza Jesús titachi'pacu'tulh como tamāchekxīlh que xlaca'n ixtalītalacastuca hua'chi huan tasācua'nī'n nac pū'uva. Lā' como ixtajicua'ni' tachi'xcuui't, ū'tza' talīmakxtekli lā' ta'a'lh.

Ixpālacata huan tamātā'jīn

Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26

¹³ Lā' cālakmacā'nca Jesús ā'makapitzīn fariseosnu' lā' ixchi'xcuui'n Herodes. Cālakmacā'nca para natakaxmatxtu catūhuā a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n. ¹⁴ Lā' a'xni'ca' talakchā'lh, tahuanih:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tziyāuj que hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua'. Hui'x tū' tlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xcuui't. Lā' chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't. Lā' hui'x xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. ¿Chā līmakuan na'icmāpalayāuj a'ntū māta'jīni'n huan emperador o tū' tasqui'nī?

¹⁵ Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' quilālilaktzī'ncu'tunāuj? Caquilālīmini'uj lakatin tumīn para na'iclaktzī'n.

¹⁶ Lā' talīmini'lh lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā' tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?

Lā' xluca'n tahuanihl:

—Ixla' huan emperador.

¹⁷ Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Pues camacamaxquī'tit huan emperador a'ntū ixla' lā' camacamaxquī'tit Dios a'ntū ixla'.

Lā' xluca'n lej talē'cnīlh a'nchī cākalhtīlh Jesús.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko

Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40

¹⁸ Lā' talakmilh Jesús saduceosnu'. Xluca'n tamāsu'yu que tū' catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza' talīhuanilh:

¹⁹ —Mākalhtō'kē'ni', Moisés quincāmāchokoni'ni' huā'mā' tatzo'kni': Palh nanī kalhatin chī'xcu' a'ntīn tapūchahuanī'ttza', lā' palh nīmaka'n ixpuscāt lā' palh tintī' ixcaman, maclacasqui'n que huan lakapūt natā'tapuchahua ixyāsta' a'ntī xastancu. Lā' huan xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xapuxcu' a'ntī nīnī'ttza'. ²⁰ Ixa'nan kalhatojon lītā'timīn. Lā' xapuxcu' tapūchahualh lā' tū' ixka'lhī ixcaman a'xni'ca' nīlh. ²¹ Lā' kalhatin ī'stancu tā'tapūchahualh huan lakapūt lā' nā xla' nīlh lā' tū' ka'lhīlh ixcaman. Lā' chuntza' pātīle'keni'lh ā'kalhatin ī'stancu a'xni'ca' tā'tapūchahualh huan lakapūt. ²² Chuntza' kalhatunu' de ixkalhatojonca'n tatā'tapūchahualh huan puscāt lā' tū' taka'lhīlh ixcamanca'n a'xni'ca'

tanīlh. Lā' a'xmān nīlh huan puscāt. ²³ Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokocan, ¿tichū ixla' nala huanmā' puscāt? Ixkalhatojonca'n ixtatā'tapūchahuanī't.

²⁴ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'tza' līta'a'kxokonī'ta'ntit mē'cstuca'n como tū' ca'tziyā'tit a'ntūn tatzo'kni' huan na ixtachihuīn Dios lā' nīn tū' māchekxī'yā'tit chī huanī't ixlīmāpa'ksīn. ²⁵ Lā' a'xni'ca' huan nīnī'n natalakahuanchoko, tū' catitapūchahuaca lā' nīn tū' catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua. Xlaca'n natala hua'chi ixángeles Dios xala' nac a'kapūn. ²⁶ Lā' Moisés tzo'kli ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko a'xni'ca' tzo'kli ixpālacata huan pūtzina'j qui'hui' a'ntū ixlamamā'. ¿Chu tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntū Dios huanilh Moisés? Chuntza' hualh: “Quit ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob”, hualh. ²⁷ U'tza' huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh de makāntza' lā' Dios ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīnī'n. Hui'xina'n lej ta'a'kxokoyā'tit mē'cstuca'n.

Huan līmāpa'ksīn a'ntū līhua'ca' tasqui'nī

Mt. 22.34-40; Lc. 10.27

²⁸ Lā' cālakmilh Jesús kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley lā' cākaxmatli a'ntū ixtalāsta'lamā'na. Lā' ca'tzīlh que Jesús xa'nca cākalhtīlh. Lā' tuncan kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn más tasqui'nī?

²⁹ Lā' Jesús kalhtīlh:

—Huan līmāpa'ksīn a'ntū más tasqui'nī, ū'tza' huā'mā': “Cakaxpa'ttit hui'xina'n israelitas. Huan Māpa'ksīni' quinDiosca'n xmān ū'tza' Māpa'ksīni'.

30 Lā' napāxquī'ya' huan Māpa'ksīni' a'ntī min-Dios con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lā' con ixlīhuāk mintapāstacna' lā' mintahuixcān". 31 Lā' ixlīlakatu' līmāpa'ksīn ū'tza' huā'mā': "Napāxquī'ya' ā'kalhatin chu a'cxtim hua'chi mē'cstu pāxquī'ca'na'". Tū' a'nan ā'lakatin līmāpa'ksīn a'ntū más tasqui'nī que huā' tamā'na.

32 Lā' tuncan xamākalhtō'kē'ni' huan ley huanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū' hua'na', Mākalhtō'kē'ni'. Hui' kalhatin Dios lā' xla' xmān ixa'cstu Dios.

33 Lā' tasqui'nī napāxquī'yāuj con ixlīhuāk qui'a'clhcunucca'n lā' con ixlīhuāk quintapāstacna'ca'n lā' quintahuixcānca'n. Nā tasqui'nī napāxquī'yāuj ā'kalhatin chu a'cxtim hua'chi quē'cstuca'n quīncātapāxquī'yāni'. Palh chuntza' natlahuayāuj, ū'tza' līhua'ca' xatzey que na'a'ksajuī'yāuj Dios a'ntū lhcuyucan o maknīcan.

34 Lā' Jesús cuenta tlhualh a'nchī xa'nca pāstacli lā' kalhtīl xamākalhtō'kē'ni' huan ley. Lā' Jesús huanilh:

—Tisputni'yāni' xmān macsti'na'j para natapa'ksī'ya' con Dios.

Lā' tintī'tza' ixkalhasqui'nīcu'tun nīn tuntū' como ixtajicua'n.

I'xū'yāpapna' Jesús

Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44

35 Lā' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan tachi'xcuhuī't nac xaka'tla' litokpān lā' cāhuanilh:

—Cristo ū'tza' a'ntī Dios hui'līl ixlīmāpūtaxtunu'. Lā' ¿a'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley que Cristo ī'xū'yātā'nat David? 36 Māni' David

hualh chu a'nchī māsu'ni'llh Espíritu Santo lā' chuntza' tzo'kli:

Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni':
 “Catahui'la' quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca'
 na'iccātlajakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tza”

—huan pāxtūcāna'j a'nlhā a'cnīni'ni'can—. ³⁷ Palh David līchihuīna'lh ī'xū'yātā'nat lā' mēpācuhuīlh ixMāpa'ksīni', ū'tza' huanicu'tun que xla' līhua'ca' xaka'tla' nala —hualh Jesús.

Lā' chu catīhuāyā tachi'xcuhuī't līpāxūj takaxmatli.

*Jesús cālē'ksa'nīni'llh xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley
 Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47*

³⁸ Lā' a'xni'ca' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan tachi'xcuhuī't, ixcāhuani':

—Catamaktaka'lhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntīn tapūlatā'kchokocu'tun pūlmā'n ixtakēnu'ca'n hua'chi a'ntī lej taca'tzī. Nā talacasqui'n que cacātā'chihuīna'nca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca nac cā'tejen.

³⁹ Lā' na ixlītokpānca'n israelitas xlaca'n taputza pūtahuī'lh a'ntū tahuī'lāna' calacan lā' talacasqui'n que cacā'a'cnīni'ni'ca a'nlhā tlahuacan cā'tani'.

⁴⁰ Lā' xlaca'n ta'a'kxokomaklhtī ixchicca'n lakapūtnu' lā' ā'calīstān lej xlit takalhtō'ka' a'nlhā nacālaktzī'ncan lā' chuntza' talī'a'kxokonu'n. A'chulā' natapātīni'n que ā'makapitzīn.

A'ntū māsā'lh huan pobre lakapūt

Lc. 21.1-4

⁴¹ Lā' Jesús tahuī'lh na ixlacapūn a'nlhā ixmojócan tumīn a'ntū a'ksajcan Dios. Lā' ixcālaktzī'mā' huan tachi'xcuhuī't a'xni'ca' ixtamojō ixtumīnca'n. Lā' lhūhua' ricosnu'

tamojōlh lhūhua' ixtumīnca'n. ⁴² Lā' milh kalhatin lakapūt; lej pobre ixuanī't. Lā' xla' cāmojōlh lakatu' ixtumīn de cobre; xmān macsti'na'j ixtapalh. ⁴³ Lā' Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Ixlīstu'ncua' iccāhuaniyāni' que a'ntū mojōlh huā'mā' pobre lakapūt līhua'ca' ixtapalh na ixlacapūn Dios que a'ntū tamojōlh huan ā'makapitzīn. ⁴⁴ Xlaca'n tamojōlh xmān a'ntū ixcā'a'katāxtūni'nī'ttza' como xlaca'n lacricos. Lā' huan puscāt, xla' a'yuj sputni' ixlīhua't, pero māsā'kō'lh ixlīhuāk a'ntū ixpūlatahuī'lh.

13

*Jesús hualh que nalactlahuacan xaka'tla' lītokpān
Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6*

¹ Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de nac xaka'tla' lītokpān, kalhatin de ī'sca'txtunu'nī'n huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Lej tzēhuanī't huan chihuix a'ntū lītlahuacani't huā'mā' xaka'tla' lītokpān. Lej xa'nca taxtucha'.

² Lā' Jesús kalhtīlh:

—Calaktzi'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū ixla' huan lītokpān. Tū' catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka. Ixlīhuākca'n natapanckō' lā' huan taxaka nalacla.

*A'nchī naca'tzīcan que palaj na'a'kspūta huā'mā'
quilhtamacuj*

Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24

³ Lā' Jesús tahuī'lh na ixtūtzā'n huan o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos lā' na ixlacapūn xaka'tla' lītokpān. Lā' Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' Andrés tzē'k takalhasqui'nīlh:

4 —Iclacasqui'nāuj naquilāhuaniyāuj lhānīn napātle'ke huā' tamā'na. ¿Chichū na'iclica'tzīyāuj palh palaj napātle'ke a'ntū hua'nti?

5 Lā' Jesús tzuculh cāhuani:

—Catamaktaka'lhtit para que nīn tintī' nacā'a'kxokoyāni' 6 como lhūhua' chi'xcuui'n natahuan palh taka'lhī quilīmāpa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: “Quit Cristo a'ntī Dios lacsacui'lilh”. Lā' chuntza' lhūhua' a'ntī nacā'a'kxokocan.

7 'Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan a'nlhā pajtzu tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchī lamā'cha' guerra makat. Tū' tijicua'nā'tit. Chuntza' ka'lhī que napātle'ke. Lā' tūna'j cati'a'kspu'tli. 8 Lakatin gobierno natā'kaquī' contra ā'kalhatin. Lā' kalhatin māpa'ksīni' natlajacu'tun ā'kalhatin. Lā' lakachu natachiqui huan ti'ya't lā' na'a'nan tatzi'ncsta. Lā' ixlīhuāk huā'mā' xmān ixlitzucuni' a'nchī napātīni'ncan.

9 'Cuenta catlahua'tit como nacātamacamāstā'yāni' con huan pūchihuīna'nī'n lā' nacātakēsno'kāni' nac litokpānna'. Lā' por quimpālacata nacātalē'nāni' na ixlacapūnca'n huan gobernadores lā' na ixlacapūnca'n māpa'ksīni'nī'n. Chuntza' nachihuīna'nā'tit por quimpālacata.

10 'A'xni'ca' tūna'j nasputa huā'mā' quilhtamacuj, tasqui'nī nacāmāsu'ni'can huan xatzey tachihuīn huan tachi'xcuui't chuxalhā nac quilhtamacuj. 11 Lā' a'xni'ca' nacātachi'payāni' lā' nacātamacamāstā'yāni' con huan pūchihuīna'nī'n, tū' catilē'capintit pū'la a'nchī nalītamaktāyayā'tit. Nahua'nā'tit a'ntū puhua'nā'tit a'xni'ca' nachā'n huanmā' hora. Tū' māni' hui'xina'n

catichihuīna'ntit. Huan Espíritu Santo nacāmāchihuīniyāni'.

12 'Lā' a'ntī quintakalhlaka'ī' nacāmacamāstā'can con huan pūchihuīna'nī'n. Lā' māni' ixtā'tinca'n a'ntī natamacamāstā' para nacāmaknīcan. Lā' huan xanatātana' natamacamāstā' ixcamana'ca'n a'ntīn takalhlaka'ī' para nacāmaknīcan. Lā' huan camana' nata'a'kchā'ni' ixtāta'ca'n lā' ixtzī'tca'n a'ntīn takalhlaka'ī' lā' natamāmaknīni'n. 13 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhui't nacātaca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por quimpālacata. Lā' huan a'ntī natatāyani' hasta a'xni'ca' natanī, xla'ca'n nacāmāpūtāxtūcan.

14 'Nalaktzī'nā'tit huā' xako'hua'jua' a'ntū nalactlahuakō' lā' natāya a'nīhā tū' līmakuan chu a'nchī tzo'knulh huan profeta Daniel. Lā' quit a'ntī ictzo'kmā' huā'mā', iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī lakapūtle'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit. A'xni'ca' nalaktzī'nā'tit huanmā', a'xni'ca' maclacasqui'n que natatzā'la hasta nac o'kspū'n xla'ca'n a'ntīn tahuilāna' nac estado de Judea. 15 Lā' huanmā' chi'chini' a'xni'ca' natayuja huan a'ntīn tahuilāna' na ixa'kstīn ixchicca'n, tū' catitatanūlh huan nac chic para natamāxtu catūhuā a'ntū ixla'ca'n. 16 Lā' huan a'ntīn tascujmā'na nac cā'tacuxtu tū' catitataspi'tli na ixchicca'n para natataya ixtakēnu'ca'n. 17 Xānti tala huan puscan huan tamā'na chi'chini' palh tacamalanī't o palh tamātzi'qui'ni'ncus.

18 'Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit a'xni'ca' lonknu'n. 19 Lā' lej napātīni'ncan a'xni'ca' nala huā'mā'. Desde a'xni'ca' Dios mā'a'nanīlh huā'mā' quilhtamacuj, tū' maktin pātīni'ncanī't a'nchī napātīni'ncan

huanmā' chi'chini'. Lā' tū'tza' maktin catilalh ixtā'chuntza' ā'calistān. ²⁰ Lā' palh Dios tū' ixmāti'na'jīlh huā'mā' tiempo, tū' ixtapūtaxtulh nīn tintī'. Dios namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xlaca'n a'ntī cālacsacnī't.

²¹ 'Lā' a'xni'ca' namin huanmā' līpātīn lā' palh catīhuā ixcāhuanini': "Chā calaktzī'ntit. A' hui' huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh", tū' catikalhlaka'ī'tit. Lā' palh catīhuā ixcāhuanini': "Chā calaktzī'ntit. A'jnanu' yā", tū' catikalhlaka'ī'tit. ²² Natamin lhūhua' a'kxokonu'nī'n lā' makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n Cristo lā' ā'makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā natatlahua lē'cnīn como nata'a'kxokocu'tun māni' xlaca'n a'ntīn Dios cālacsacli. Tūlah catita'a'kxokolh a'ntī Dios cālacsacli pero nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. ²³ Skalalh cala'tit. Iccāhuanini'tza' ixlīhuāk huā'mā' para que tū' nacāta'a'kxokoyāni'.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n

Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36

²⁴ Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' huan tamā'na chi'chini' a'xni'ca' napātīle'ketza' huā'mā' līpātīn, huan chi'chini' lā' huan mālhcuyu' tū' catitamāxkakēni'lh. ²⁵ Lā' huan sta'cu nataminācha' de nac a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqui. ²⁶ Lā' tuncan nalaktzī'ncan huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n a'nchī napūmin huan poklhu'. Lej naka'lhī līmāpa'ksīn lā' tzēhuanī't naxkaka. ²⁷ Lā' tuncan nacāmacamin ixángeles lā' natamākēstoka a'ntī cālacsaccanī't. Natamin a'ntī cālacsaccanī't xalanī'n cā'quilhtamacuj.

²⁸ 'Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'huī' higo. A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā'

tapu'n xachi'tin, hui'xina'n ca'tziyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' lej naxu'nu. ²⁹ Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tziyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chi kalhatin a'ntī ka'lhīmā'ca lā'yātza' na ixlacapūn huan mākalhcha. ³⁰ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn tahui'lāna'cus tū' catitanikō'lh hasta a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'. ³¹ Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa huan ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuīn; natlōkentaxtūkō'can.

³² 'Nīn tintī' ca'tzī lhānīn namin huā'mā' chi'chīni' o huā'mā' hora; nīn huan ángeles xalanī'n nac a'kapūn tū' taca'tzī. Lā' nīn ixO'kxa' Dios tū' ca'tzī. Xmān Dios xaTāta' ca'tzī lhānīn mero napātle'ke.

³³ 'Skalalh cala'tit como tū' ca'tziyā'tit lhānīn napātle'ke huā'mā'. ³⁴ U'tza' hua'chi kalhatin chī'xcu' a'ntī na'a'n latā'kchoko makat. Lā' cālīmāmacū'tā'quī' ixchic huan ixtasācua'nī'n lā' cāmaxquī' ixlītlōtca'n chā'tunu'. Lā' yāhua kalhatin maktaka'lhna' nac tanquilhni' lā' māpa'ksī que skalalh nala. ³⁵ Chuntza' hui'xina'n skalalh cala'tit como tū' ca'tziyā'tit lhānīn namin ixtēcu' chīc. Tzēlasā' namin cā'smalanka'n, o a'xni'ca' chū'cus nata'sa huan gallo, o i'tāt tzi'sa, o tuncuīni'n. ³⁶ U'tza' skalalh calīla'tit para que tū' lhtatapā'na'ntit a'xni'ca' chu līmaktin namin. ³⁷ Iccāhuaniyāni' hui'xina'n: Skalalh cala'tit. Lā' nā skalalh catalalh ixlīhuākca'n tachi'xcuhuīt —cāhuanilh Jesús.

14

Talacchihuīna'lh a'nchī natalīchi'pa Jesús

Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

¹ I'sputacus lakatu' chi'chini' para huan cā'tani' a'ntū huanican pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley ixtaputzamā'na a'nchī natalī'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā' natamāmakinīni'n. ² Lā' talāhuanilh:

—Palh natlahuayāuj catūhuā lihuan lamā' cā'tani', huan tachi'xcu'huī't natatā'kaquī'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús

Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8

³ Lā' Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón. U'tza' huā'mā' Simón a'ntī ixmasni'mā' ixquini't lā' ixtzeyani'ttza'. Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' a'ntza', kalhatin puscāt laktapajtzūlh. Ixlē'mā' pātin frasco a'ntū ixlitzuma aceite a'ntū lej xatapala lā' lej mu'csa ixuani't. Lā' ū'tza' a'ntū huanican nardo. Huan puscāt pa'klhli huan frasco lā' mūmā'ca'lh Jesús huan aceite. ⁴ Lā' makapitzīn a'ntī ixtahui'lāna' talī'a'kchā'lh lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' pāxcat līlah huā'mā' aceite?

⁵ Ixtapalh hua'chi ixtatlaj kalhatin chi'xcu' xatascujāt de lakatin cā'ta. Tzē ī'stā'ca lā' huan tumīn tzē iccāmaxquī'ca huan pobresni'.

Lā' taquilhnīlh huan puscāt.

⁶ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Camakxtektit. ¿A'chī' mājicluī'yā'tit huā'mā' puscāt? Quintlahuani'lh a'ntū lej tzey. ⁷ Pō'ktu na'a'nan pobresni' na milaclhpu'nanca'n. Lā' a'xni'ca' lacasqui'nā'tit,

tzē nacātlahuani'yā'tit a'ntūn tzey. Pero quit tū' pō'ktu na'iccātā'latahui'layāni'. ⁸ Huan puscāt tlhualh a'ntūn tzē ixtlahua. Quimūmā'ca'lh aceite lā' chuntza' quincāxtlahualīlhtza' como naquimā'cnūcan. ⁹ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā nac cā'quilhtamacuj a'nlhā namāca'tzīnīni'ncan huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo, a'ntza' nahuancan a'ntūn tlhualh huā'mā' puscāt. Lā' ū'tza' ixlīhuākca'n natalīpāstaca xla' —hualh Jesús.

Judas cāhuanilh namacamāstā' Jesús

Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6

¹⁰ Judas Iscariote kalhatin de huan ixlīkalcāujtu' sca'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' xla' cālaka'lh xanapuxcu'nu' curasna' para nacāhuani que iccāmacamaxquī'lh Jesús. ¹¹ Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'ntū cāhuanica, tapāxuhualh lā' tahuanih palh natamaxquī' tumīn. Lā' Judas ixputza a'nchī ixlīmacamāstā'lh Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

¹² Milh huan xapū'lh chi'chini' de huan cā'tani' a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Huā'mā' chi'chini' a'xni'ca' maknīcan huan borrego a'ntū nahua'can para huā'mā' cā'tani' a'ntū huanican pascua. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n takalhasquī'nīlh Jesús:

—¿Lhachū lacasqui'na' na'ica'nāuj na'iccāxtlahuayāuj para nahua'yāuj huan xalīhua't huan cā'tani'?

¹³ Lā' cāmacā'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' lā' napāxtokā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī lē'mā' ixpūxka'tni'. Nastālani'yā'tit. ¹⁴ Lā' a'nlhā xla' natanū, nā natanū'yā'tit lā' nahuaniyā'tit ixtēcu' huan chic: “Huan Mākaltō'kē'ni' huan: ¿Lhachū yā huan cuarto a'nlhā tzē na'iccātā'hua' quisca'txtunu'nī'n huan xalihua't cā'tani' de pascua?” ¹⁵ Lā' māni' xla' nacāmāsu'ni'yāni' lakatin cuarto ixlītanca'cstu' chic. Lā' ka'tla' huan cuarto lā' cāxni'j yātza'. A'ntza' nacāxtlahua'yā'tit quilīhua'tca'n.

¹⁶ Lā' ta'a'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' tatanūlh nac cā'lacchicni'. Lā' pātle'kelh chu a'nchī Jesús ixcāhuaninī't lā' tacāxtlahualh huan līhua't.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chini', Jesús cātā'chā'lh ī'sca'txtunu'nī'n a'ntza'. ¹⁸ Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xina'n a'ntī quilātā'huā'yamā'nauj huā'tzā' naquimacamāstā'.

¹⁹ Lā' xlaca'n tatzuculh talakaputza lā' chā'tunu' de xlaca'n takalhasqui'nīlh:

—¿Chu quit?

²⁰ Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Kalhatin de hui'xina'n de milīkalhacāujtu'ca'n māni' xla'. U'tza' a'ntīn quintā'pūhuā'yan huā' pulātu. ²¹ Quit huan Chi'xcu' xala' Tālh mā'n lā' naquimpātle'keni' chu a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na ixtachihuīn Dios. Pero xānti la huan chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā'; nalīlakaputza. Más tzey para xla' palh tū' ixlacatuncuīlh.

²² Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' mālacpitzilh lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanilh:

—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.

²³ Lā' tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' macastī'n cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' ixlīhuākca'n tapūko'tnūnkō'lh. ²⁴ Lā' cāhuanilh:

—U'tza' huā'mā' quinka'lhni'. Lā' ū'tza' a'ntū līcāxtlahuacan huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtaxtū tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n para nacāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't. ²⁵ Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'icua' ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

Jesús huanilh Pedro que nakalhtatzē'ka

Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

²⁶ Lā' a'xni'ca' ixtatlī'nī't lakatin himno, tataxtulh lā' ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos. ²⁷ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Milīhuākca'n naquilā'a'kxtekmaka'nāuj ixpālacata a'ntū naquimpātle'keni' como chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Na'icmaknī huan pastor lā' nata'a'kahuankō' huan borregos”, tatzo'kni'. ²⁸ Lā' a'xni'ca' naquimālahuanīchokocan, xapū'la na'ica'n quit nac estado de Galilea. Lā' a'ntza' nalāpāxtokāuj.

²⁹ Lā' Pedro huanilh:

—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit tū' ictimakxtekni'.

³⁰ Lā' Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Chuhua'j huā'mā' tzi'sa a'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo, māni' hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

³¹ Lā' Pedro ā'chulā' stu'tu'lu' hualh:

—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ic-tikalhtatzē'kni'.

Lā' ixlīhuākca'n ā'makapitzīn chu a'cxtim tahualh.

Jesús tā'chihuīna'lh Dios nac huerta a'nlhā huani-can Getsemaní

Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46

³² Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Getsemaní. Lā' cāhuanilh:

—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' lihuan quit na'ictā'chihuīna'n Dios.

³³ Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' Jacobo lā' Juan. Lā' tzuculh tamakchuyī lā' lej pāta'lal. ³⁴ Lā' cāhuanilh:

—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī huan talakaputzīt. Catachokotit huā'tzā' lā' skalalh catahui'la'tit.

³⁵ Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't lā' squi'ni'lh Dios palh tzē ixpūtaxtulh de a'ntū napātle'keni' ³⁶ lā' hualh:

—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu de huā' a'ntū na'icpāti, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.

³⁷ Lā' taspi'tchokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālaktī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Lā' huanilh Pedro:

—¿Chā lhtatahui'la', Simón? ¿Chu tūlalh tāyani'tit mintalhtataca'n nīn lakatin hora? ³⁸ Lakahuan catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlayāni' a'xni'ca' nacātalilaktzī'nāni'.

Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n tatlahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū' taka'lhī tahuixcān.

³⁹ Lā' ixlīmaktu' a'lh lacachuna'j lā' chu a'cxtim squi'ni'lh Dios. ⁴⁰ Lā' taspi'tchokopā a'nlhā ixcāmāchokonī't ī'sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Tūlah tatāyani'lh ixtalhtataca'n lā' tū' ixtaca'tzī a'nchī natakalti. ⁴¹ Lā' a'xni'ca' ixlīmaktu'tun taspi'tchokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't, cāhuanilh:

—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Tzeytza'. Chilhtza' huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimacamāstā'can na ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuīn. ⁴² Catāya'tit lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī naquimacamāstā'.

Chī'lē'nca Jesús

Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

⁴³ Lā' tuncan a'xni'ca' Jesús ixchihuīna'mā'cus, chā'lh Judas. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' scā'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' tatā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n ixmachītaca'n lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ixquilhtampānca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' xanapuxcu'nu' israelitas. ⁴⁴ Lā' Judas ū'tza' a'ntī ixmacamāstā'mā' lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī natalīlakapasa tichū Jesús. Ixcāhuani'nī't:

—A'ntī na'iclacamu'su ū'tza' Jesús. Nachi'payā'tit lā' nalīpinā'tit lā' namaktaka'lhā'tit.

⁴⁵ Lā' a'xni'ca' chā'lh Judas, tuncan laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni'.

Lā' lacamu'sulh. ⁴⁶ Lā' huan tachi'xcuhuī't talaktapajtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.

47 Lā' ixyā kalhatin a'ntī ixtā'minī't Jesús. Xla' māxtulh ixmachīta lā' mātākāhuī'lh ixtasācua' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xkō'lh. 48 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' min-qui'hui'ca'n? Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. 49 A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' lakaliyān nac lītōkpān, ¿a'chī' tūlah quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuntza' naquimpātle'keni' para natlōkentaxtū a'ntū tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios —cāhuanilh.

50 Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n tatzā'lalh lā' chuntza' talī'a'kxtekmaka'lh Jesús.

Tzā'lalh kalhatin o'kxa'

51 Lā' kalhatin o'kxa' stālani'lh. Tū' ixlhakā'nī't ixl'u'xu'; xmān ixlītamaksna'tnī't kalhtin sávana. Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't tachi'palh, 52 lhka'lo'ko tzā'lalh lā' maka'lh huan sávana.

Jesús na ixlacapūnca'n huan pūchihuīna'nī'n israelitas

Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

53 Lā' xlaca'n a'ntīn tachi'palh Jesús, talē'lh a'nlhā ixuī' huan xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' talaktakēstokli ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. 54 Lā' Pedro lakamakāt stālani'lh lā' chā'lh hasta ixtanquilhni' huan ixchic xamāpa'ksīni' curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral huan chic lā' cātā'tahuī'lh huan policíasna'. Lā' ixcātā'sko'huī' nac macscut con xlaca'n.

55 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' ixlīhuākca'n xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n a'ntī ixtalacāxtlahua, xlaca'n ixtaputzamā'na a'nchī natalē'ksa'nīni'n

Jesús para natalīmāmaknīnī'n. Lā' tū' ixtakaksa a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n. ⁵⁶ Līlhūhua' talīchihuīna'lh a'ntūn tū' stu'ncua' ixpālacata Jesús, pero tū' chu a'cxtim tahualh. ⁵⁷ Lā' makapitzīn tatāyalh lā' ta'a'ksa'nīni'lh lā' tahualh a'ntūn tū' stu'ncua'. Chuntza' tahualh:

⁵⁸ —Quina'n ickaxmatui a'nchī hualh: “Quit na'icmāspūtūkō' ixlīhuāk huā'mā' xaka'tla' lītokpān a'ntū ixtatlaujca'n chī'xcuhuī'n. Lā' ixlīlakatu'tun chī'chīni' na'ictlahua ā'lakatin a'ntūn tū' ixtatlaujca'n chī'xcuhuī'n”.

⁵⁹ Pero nīn xlaca'n tū' chu a'cxtim tahualh.

⁶⁰ Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyalh na ixla-clhpu'nanca'n lā' kalhasqui'nīlh Jesús:

—Huā' tayāna' chī'xcuhuī'n talī'a'ksa'nīni'mā'ni'. Lā' ¿chu tū' nakalhtīni'na'?

⁶¹ Lā' Jesús ca'cs tāyalh lā' tuntū' kalhtīni'lh. Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' kalhasqui'nīpā:

—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī Dios lacsacnī't? ¿Chā hui'x ixO'kxa' Dios a'ntī quina'n ica'cnīni'ni'yāuj?

⁶² Lā' Jesús kalhtīl:

—U'huē. Quit Cristo. Lā' hui'xina'n naquīlālaktī'nāuj quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī māpa'ksīni'mā'. Lā' na'icminācha' nac a'kapūn ixlaclhni' poklhnu'.

⁶³ Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna', māni' xla' xtī'tli ixlu'xu' lā' chuntza' līmāsu'yulh que lej ixa'kchā'n lā' hualh:

—Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para naquīncāhuanīyāni' palh tū' tzey xla'. ⁶⁴ Hui'xina'n

kaxpā'tnī'ta'ntit a'nchī tā'talacastuccu'tulh Dios. ¿Chī puhua'nā'tit?

Lā' ixlīhuākca'n tamālaclē'nīlh para namaknīcan.

⁶⁵ Lā' makapitzīn tatzuculh talakachojmanī. Lā' xlaca'n talacatlalpalh lā' tatuscli lā' tahuanihl:

—Caquilhchipi tichū tucsnī'.

Lā' huan tropasna' a'ntī ixtamaktaka'lh mā'na nā xlaca'n tatuscli.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

⁶⁶ Lā' Pedro ix yā na ixtanquilhni' huan chic lā' milh kalhatin tzu'ma'jāt a'ntī ixmaksquiti na ixchic huan xamāpa'ksīni' curasna'. ⁶⁷ Lā' a'xni'ca' laktzī'lh Pedro a'nlhā ī'sko'huī', huan tzu'ma'jāt lakalaktzī'lh lā' huanihl:

—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Nazaret.

⁶⁸ Pero xla' kalhtatzē'kli lā' huanihl:

—Tū' icca'tzī tuchū huanicu'tuna'. Tū' icmāchekxī.

Lā' a'lh lacachuna'j. Lā' ta'salh huan gallo. ⁶⁹ Lā' huan tzu'ma'jāt chu laktzī'mpā lā' tzuculh cāhuani huan a'ntī ixtatā'yāna'ncha':

—U'tza' huā'mā' kalhatin de xlaca'n.

⁷⁰ Lā' Pedro kalhtatzē'kpā. Lā' ixlīka'tlā'tus huan a'ntī ixtatā'yāna'ncha' tahuanihl Pedro:

—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xlaca'n como hui'x xala' nac estado de Galilea. Mintachihuīn ixtā'chuntza' a'ntī xalanī'n nac Galilea.

⁷¹ Lā' Pedro tzuculh macapūlh cācan ixa'cstu lā' stu'tu'lu' hualh:

—Dios naquimāpātīnī palh tū' stu'ncua' a'ntū icuanimā'ni'. Tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu' a'ntī līchihuīna'mpā'na'ntit.

⁷² Lā' huan gallo ta'sapā ixlīmaktu'. Lā' ū'tza' līmāpāstaquīlh Pedro a'nchī Jesús ixuaninī't: "A'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun". Lā' a'xni'ca' Pedro pāstacli chuntza', tzuculh calhuan.

15

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38

¹ Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' xamākaltō'kē'ni'nī'n huan ley lā' ā'makapitzīn pūchihuīna'nī'n tatakēstokli lā' talacchihuīna'lh. Lā' tapekechī'lh Jesús lā' talē'lh lā' tamacamaxquī'lh huan Pilato a'ntī gobernador ixuanī't. ² Lā' Pilato kalhasqui'nīlh:

—¿Chu hui'x ixReyca'n israelitas?

Lā' xla' kalhtīlh:

—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.

³ Lā' xanapuxcu'nu' curasna' ixtalē'ksa'nīni'n de lhūhua' catūhuā. ⁴ Lā' Pilato kalhasqui'nīpā:

—¿A'chī' tū' kalhtīni'na' nīn tuntū'? Kaxpa'tti ixlīhuāk a'ntūn talē'ksa'nīni'ni'.

⁵ Pero Jesús tū'tza' kalhtīlh. Lā' ū'tza' līlē'cnīlh Pilato.

Tahualh que tasqui'nī nanī Jesús

Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

⁶ Lā' ixa'nan lakatin talanān a'xni'ca' ixla cā'tani'. Pilato ixmakxteka kalhatin tachī'n. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtalacsaca huan tachī'n a'ntī namakxtekcan. ⁷ Lā' ixtatanūmā'na nac pūlāchī'n makapitzīn a'ntī ixtatā'kaquī'nī't contra huan gobierno lā' ixtamaknīni'nī't a'xni'ca' tatā'kaquī'lh. Lā'

kalhatin de huan tachī'nī'n ixuanican Barrabás.
⁸ Huan lhūhua' tachi'xcuui't talaktapajtzūlh Pilato lā' tatzuculh tasqui'ni' que catlahualh chu a'nchī lanān ixtlahua līhuan ixlamā' cā'tani'. ⁹ Lā' Pilato cākalhtīlh:

—¿Chā lacasqui'nā'tit na'iccāmakxtekni'yāni' ixReyca'n israelitas?

¹⁰ Pilato māchekxīlh a'nchī huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtalakca'tzani' Jesús lā' ū'tza' talīmacamāstā'lh. ¹¹ Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' ixtacuccha'xni't huan tachi'xcuui't lā' ū'tza' talīsqi'nli Barrabás. ¹² Lā' Pilato cākalhtīpā lā' cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahua con xla' a'nī māpācuui'yā'tit ixReyca'n israelitas?

¹³ Lā' xlaca'n tata'salh lā' palha' tahuanih:

—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!

¹⁴ Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't?

Pero xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuanih:

—¡Caxtokohua'ca'ca nac cruz!

¹⁵ Lā' como Pilato ixcāmāko'xamixīcu'tun huan lhūhua' tachi'xcuui't, cāmakxtekni'lh huan Barrabás. Lā' māpa'ksīni'lh que cakēsno'kca huan Jesús lā' macamāstā'lh para naxtokohua'ca'can.

¹⁶ Lā' tuncan ixtropasna' huan gobernador talē'lh Jesús na ixchakān pūchihuīn a'nīhā huanican pretorio. Lā' cāmākēstokca ā'makapitzīn tropasna'. ¹⁷ Lā' tamālhakē'lh lakatin ixlu'xu' xasmumonko' lā' tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh. ¹⁸ Lā' tatzuculh tahuani:

—Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n israelitas.

19 Lā' talīmūnicli qui'hui' lā' tachoimanīlh. Lā' tatatzokostani'lh hua'chilh ixta'a'cnīni'ni'mā'na.
 20 Lā' a'xni'ca talīlītzi'nkō'lh chuntza', tamāmakxtulh ixlu'xu' xasmumonko' lā' tamālhakē'chokolh ixlu'xu' a'ntū ixla' ixuanīt. Lā' talē'lh para naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

21 Lā' a'xni'ca ixta'a'mā'na, ixtētaxtumā' kalhatin chī'xcu' xala' nac Cirene a'ntī ixtacuīni' Simón. Xla' ixtāta'ca'n Alejandro lā' Rufo lā' ixmimā'cha' de nac rancho. Lā' huan tropasna' tasāmācu'quī'lh ixacruz Jesús.

22 Lā' ta'a'lh lā' tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Gólgota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxāk Nīn.

23 Lā' Jesús mālacnūni'ca vino para nahua'. Lā' ixtā'tlahuapāspi'tcanīt līcu'chu'ni' a'ntū huanican mirra. U'tza' ixlīmālhataīcu'tuncan. Lā' Jesús tū' makhltīni'lh.

24 Lā' a'xni'ca' īxtokohua'ca'canīt'tza', huan tropasna' tamālacpitzilh ixlu'xu' Jesús lā' tapūmāxtulh īsuerteca'n para nataca'tzī tuchū nacātachokoni' chā'tunu' de xlaca'n.

25 Lā' hua'chi makna'jās cuhuīni' ixuanīt a'xni'ca' xtokohua'ca'ca. 26 Lā' ixtzo'kcanīt a'ntū ixpālacata līxtokohua'ca'ca lā' ixuan chuntza: IxReyca'n israelitas. 27 Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu' ka'lhāna'nī'n; kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūxuc. 28 Chuntza' tlōkentaxtūca a'ntū tzo'kcanīt na ixtachihuīn Dios a'nlhā huan: “Xla' ixpūtle'kecanīt na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey”.

29 Lā' xlaca'n a'ntī ixtatētaxtumā'na talakapalalh lā' taxakā'līlh ixa'kxākca'n lā' tahuanilh:

—¡A! Hui'x ixlactlahua'cu'tuna' huan xaka'tla' lītokpān lā' ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chi'chini'.
³⁰ Chuhua'j capūtaxtu mē'cstu lā' cayu'jti de huan nac cruz.

³¹ Lā' nā chuntza' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley ixtalilītzī'n Jesús lā' ixtalāhuanimā'na:

—Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla pūtaxtu ixa'cstu. ³² Cayujli chuhua'j de huan nac cruz huan Cristo a'ntī ixReyca'n israelitas. Nalaktzī'nāuj nayuja de huan cruz lā' chuntza' nakalhlaka'ī'yāuj xla'.

Lā' xla'ca'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't nā talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh

Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

³³ Lā' a'xni'ca' tastu'nūtatza' ixuanī't, cā'pucsua' lalh chuxalhā nac cā'ti'yatna' hasta maktu'tun kōtanū. ³⁴ Lā' hua'chi maktu'tun kōtanū Jesús palha' ta'salh lā' hualh:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun: QuinDios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxtekui'līnī'ta' quē'cstu?

³⁵ Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'ntī ixtayāna'ncha'. Lā' xla'ca'n talāhuanilh:

—Cakaxpa'ttit. Xla' māta'sīmā' huan a'cta'sana' Elías.

³⁶ Lā' tu'jnulh kalhatin lā' līmāchū'huī'lh vinagre nac lakatin catūhuā a'ntū hua'chi panamāc. Lā' o'ksmā'ca'lh kantin qui'hui' lā' quilhyāhualh Jesús para nahua' lā' hualh:

—Camakxtekui; nalaktzī'nāuj palh Elías namin namāyujū de nac cruz.

³⁷ Lā' Jesús lej palha' ta'salh lā' tuncan nīlh. ³⁸ Lā' huā'mā' ka'tlā'tus huan lu'xu' nac xaka'tla' lītokpān taxtī'tpitzilh desde ixquilhtūn xala' tālhmā'n hasta na ixtampān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzi huan lītokpān. ³⁹ Lā' huan capitán romano ixyā na ixlacapūn Jesús. Lā' a'xni'ca' laktzī'lh a'nchī Jesús ta'salh lā' nīlh, lā' huan capitán hualh:

—Stu'ncua' huā'mā' chí'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixuanī't.

⁴⁰ Nā huan puscan ixtalaktzī'mā'na de makat; na ixlac'hni'ca'n ixtayāna' María Magdalena lā' Salomé lā' María ixtzī'tca'n Jacobo huan xastancu lā' José. ⁴¹ Xlaca'n ixtastālani'tlā' huan Jesús a'xni'ca' ixuī' nac estado de Galilea lā' ixtamaktāya. Lā' nā ixtahui'lāna' ā'makapitzīn lhūhua' puscan a'ntī ixcātā'minī't a'ntza' nac Jerusalén.

Mānūca nac lhu'cu' ixmacni' Jesús

Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

⁴² Kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chí'chini' a'ntū ixpūcāxtlahuakō'can huan chí'chini' a'ntū pūjaxcan. Lā' ū'tza' ixlīlakalī ixuanī't. ⁴³ Lā' lakmilh huan Pilato kalhatin chí'xcu' xala' huan nac cā'lacchicni' Arimatea. Huanmā' chí'xcu' ixtacuīni' José lā' ixka'lhīmā' hasta a'xni'ca' Dios namāpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' xla' chā'tin de huan pūchihuīna'nī'n israelitas a'ntī más ixtamāpa'ksīni'n. Lā' huā'mā' chí'xcu' lej ixa'cnīni'ni'can. Lā' xla' ixa'cstu tahuixcānīlh lā' squi'ni'lh Pilato camaxquī'lh ixmacni' Jesús.

⁴⁴ Lā' Pilato lē'cnīlh como puhualh que tūna'j ixnī. Lā' māta'sīlh huan capitán lā' kalhasqui'nīlh palh stu'ncua' ixnīnī'ttza' Jesús. ⁴⁵ Lā' a'xni'ca' huan capitán māca'tzīnīlh que ixnīnī'ttza', Pilato

makxtekli José nalē'n huan macni'. ⁴⁶ Lā' José tamāhualh kalhtin stala'nka' lu'xu' xatzey. Lā' a'xni'ca' ixmāyujūnī'ttza' huan ixmacni' Jesús, līpāsna'tli huan lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin lhu'cu' a'ntū ixcāxtlahuacanī'ttza' nac talhpān. Lā' līmālacchahuayāhualh lakatin ka'tla' chihuix. ⁴⁷ Lā' María Magdalena lā' María ixtzī't José talaktzī'lh a'nlhā ixmāpī'canī't ixmacni' Jesús.

16

Mālahuanīchokoca Jesús

Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

¹ Lā' a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan, María Magdalena lā' María ixtzī't Jacobo lā' Salomé tatamāhualh pomada a'ntū lej xamu'csa para natalīmactlahua ixmacni' huan Jesús. ² Lā' cā'tzi'sāt huan domingo a'xni'ca' tā'cxtulhcus huan chi'chini', ta'a'lh nac taponkni' ³ lā' ixtalāhuani:

—¿Tichū naquincāmāpānūni'yāni' huan chihuix a'ntū līmālacchōcanī't huan lhu'cu'?

⁴ Lā' a'xni'ca' talaca'a'lh, talaktzī'lh que ixmāpānūcanī'ttza' huan chihuix como ka'tla' ixuanī't. ⁵ Lā' tatanūlh nac taponkni' lā' talaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixtasu'yu hua'chi chi'xcu'. Ixui' na ixa'cacāna'j huan lhu'cu' lā' smu'yonko ixlu'xu' lā' pūlh mā'n ixuanī't. Lā' xlaca'n lej tajicua'lh. ⁶ Lā' huan ángel cāhuanilh:

—Tū' cajicua'ntit. Hui'xina'n putzapā'na'ntit Jesús xala' nac Nazaret a'ntī xtokohua'ca'canī't. Xla' tū'tza' huī' huā'tzā'; xla' lakahuanchoholhtza'. Chā calaktzī'ntit a'nlhā ixmāpī'canī't. ⁷ Capintit lā' cacāhua'ni'tit Pedro lā' ā'makapitzīn ī'sca'txtunu'nī'n

Jesús. Nahua'ni'yā'tit que xla' nacāpū'lani'yāni' para nac estado de Galilea. A'ntza' napāxtokā'tit chu a'nchī cāhuanini'.

⁸ Lā' huan puscan tataxtulh de nac lhu'cu' lā' tatzā'lalh. Lej ixtaxpipitēlha lā' ixtalē'cnītēlha. Lā' como lej ixtajicua'n, tuntū' ixtahuani nīn tintī'.

Jesús tasu'yuni'lh María Magdalena

Jn. 20.11-18

⁹ Huanmā' domingo lej tzi'sāt Jesús lakahuanchokolh. Lā' pū'la tasu'yuni'lh María Magdalena a'ntī ixmāxtuni'nī't lakatojon tlajana'nī'n. ¹⁰ Lā' María cālakchā'lh xlaca'n a'ntī ixcātā'latlā'huan Jesús. Ixtalakaputzahui'lāna' lā' ixtacalhuahui'lāna'. Lā' cāmāca'tzīnīlh a'ntū ixpātle'kenī't. ¹¹ Lā' a'yuj xlaca'n takaxmatli a'nchī ixlakahuanchokonī't Jesús, lā' a'nchī María Magdalena ixlaktzī'nī't, pero xlaca'n tū' takahlaka'ī'lh.

Jesús cātasu'yuni'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n

Lc. 24.13-35

¹² Lā' ā'calīstān Jesús xtunc cātasu'yuni'lh kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixta'a'mā'na lacachuna'j nac tej. ¹³ Lā' xlaca'n tataspi'tli lā' tamāca'tzīnīlh ā'makapitzīn sca'txtunu'nī'n, pero xlaca'n tū' takahlaka'ī'lh.

Jesús cāmaxquī'lh ixlītlō'tca'n ī'sca'txtunu'nī'n

Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

¹⁴ Lā' ā'calīstān huampala Jesús cātasu'yuni'lh huan kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na. Lā' cālacaquilhnīlh porque tū' ixtakahlaka'ī'cu'tun. Tū' takahlaka'ī'lh a'nchī

tahualh xlaça'n a'ntī ixtalaktzī'nī't Jesús a'xni'ca' ixlakahuançhokonī'ttza'. ¹⁵ Lā' Jesús cāhuanilh:

—Capintit chuxalhā nac cā'quilhtamacuj lā' nacāmāsu'ni'yā'tit huan xatzey tachihuīn ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhi't. ¹⁶ Chuxatī a'ntī nakalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo lā' na'a'kpaxa, xla' namāpūtaxtūcan. Lā' chuxatī a'ntīn tū' nakalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn, xla' naka'lhīcus ixtalac'lē'i'. ¹⁷ Lā' nalīlakapascan a'ntīn takalhlaka'ī' huan xatzey tachihuīn chuntza'. Natalīmāxtu huan tlajana'nī'n con quilīmāpa'ksīn. Tzē natchihuīna'n xasāsti' tachihuīn. ¹⁸ Lā' a'yuj catachi'palh huan lūhua' lā' a'yuj catalīko'tnūlh catūhuā a'ntū ka'lhī līlaknīn, tū' catitalaknīh. Lā' xmān nataxa'ma huan ī'tza'ca'nī'n lā' xlaça'n natatzeyan.

Jesús tā'kayāhualh lā' a'lh nac a'kapūn

Lc. 24.50-53

¹⁹ Lā' a'xni'ca' huan Māpa'ksīni' Jesús chuntza' ixcāhuaninī't ī'sca'txtunu'nī'n, xla' tā'kayāhualh lā' a'lh nac a'kapūn. Lā' tahui'lh na ixpāxtucāna'j Dios a'nlhā a'cnīni'ni'can. ²⁰ Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' lakachu ixta'a'cta'sana'n. Lā' huan Māpa'ksīni' ixcāmaktāya. Lā' chuntza' tzē ixtalītlahua lē'cnīn. Lā' ū'tza' ixlīca'tzīcan que stu'ncua' a'ntū ixtamāsu'yumā'na. Amén.

**Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez
(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49